
گوناپ

(زرگر حسن کچی ۽ شیرانی دپتر)

محمد یوسف گجلی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

عدالت روڈ، کوئٹہ

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بید۽ اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چاپ کت نہ کنت۔

گوناپ	:	کتاب ۽ نام
محمد یوسف گجلی	:	ندکار
یونائیٹڈ پرنٹرز، کوئٹہ	:	پرنٹرز
1976 ء	:	اولی چاپ
2015 ء	:	دومی چاپ

ISBN: 978-969-9768-05-7

بہا: =/200 کلدار

لر

تا کدیم	سرگال	رو
4	سرگال	-1
9	زرگر حسن کچیء زندء آئی شائری	-2
43	جی ترابانگواہء سمین سارتیں	-3
58	منکہ اول برزبان وصف کرم ساز کناں	-4
66	بیا او پُرا گلیں مُرگء سلیمانی	-5
68	بیاوش گوشیں بلبے رہستیں	-6
77	لعل منی سورہاں وش بی بے قدر	-7
82	کنچتیء قمری سخن سازیں	-8
88	پہلوان دُرگالیں	-9
97	اُوکیوت سبزیں تو نا لگء سلوات کنے	-10
101	بیا یلیں پٹک مرگ مزن ہوشیں	-11
105	زی از قدرتء پروردگارء	-12
115	اے خطے نہ انت بلکیں عاجزیں پر یاتے	-13
117	نود جڑ بندانت اچ حراسانء	-14
123	بندات اچ باگیں کندھار نوداں	-15

سرگال

اے گیدیء قومانی گوستگیں دورء آدینک، آوانی ادب، تاریخ ء شائری
 انت۔ ہرچ قومے ء وتی اے مڈی ء راسوگہ ء محکم داشتہ یا اچ دورء زمانگ ء آشوباں
 رکھینتہ ء پلگارانتہ، مرچی ہما قوماں نہ ایوک ء وتی زوان ء ادب ء رادیمابرتہ ء پروت
 ء نامے پیدا کرتہ، بلکین آواں زندء ہر تک ء پہناتاں ترقی کتہ ء دیماروان
 انت۔ دگنیائے دیماروک ء بودناکیں قومانی سزپ ء دی پروت جوانیں ہندے
 گپتہ۔ ایشیاء انچیں کساں کسانیں قوم بازانت کہ آء اچ بندات ء درملکی قومانی
 لگت مالی ء ایردست بوتگ ء سوب ء اچ الم ء روژنائی ء زبہر بوتگ انت۔ بلوچ
 قوم دی ایشیاء چماں قوماں یکیت۔ اے قوم ء گوستگیں عہد ء تیوگیں ادب ء تاریخ ابید
 شائری ء دگہچ ڈول ء دست نہ کپیت۔ مئے یکیں شائری انت کہ مئے گوستگیں تاریخ
 ء مارا ڈسیت۔ کوہنیں شائراں عہدی دورء وتی ماں وتی ء گوں درملکی حاکماں
 جنگ ء مڑایانی کھسو ء داستان، گزانیں ہوپ ء نادراہیانی یا آر ء توپانانی بیان ماں
 وتی دریں گالاں بند کرتگ انت۔ رند ء لاشار ء سی سالی جنگ ء چوپ، ہمایون ء دوار
 بادشاہی ء گرنگ ء جنگ ء بلوچانی ہواری، حانی ء شے مرید ء داستان، براہوچدگال
 جنگ یا گڈاں بالاچ گورگج ء بیبرگ پھوش ء مڑایانی حال، مارا اچ عہدی شائری ء
 رسیت۔ اگن مرچی اے شیر ء گال مارا دست میا تکیناں تہ ماوتی کوہنیں تاریخ ء
 چہ پہک گور ء نازانت بوتتاں۔ چیا کہ شائری یک انچیں حُب ء جوزگ انت کہ

پریشی دگہ علم ۽ مُلائی یاوانگ جاہ ۽ مسیتے پکار نہ بیت۔ بلکیں شائری یک رُژن ات،
یک ہنرے ایت، ہر کسے ء را کہ واجہ حد اے رُژن ۽ ہنرے دنت آء اے ہنرے
واجہ ۽ استاد لیگ بیت۔

بلے دومی جبرائش انت ہو کہ مئے عہدی شائراں کو ہنیں دورے تیوگیں
تاریخ وتی شیر ۽ گالانی تہانز آرتہ ۽ پہ آ یوکیں نسلاں جریگ کتہ۔ بلے انچو کہ ما پیسرا
گوشت بلوچ قوم اچ علم ۽ زانت ۽ روژنائی ۽ ز بہر بوتہ، ہمیشا مئے کو ہنیں شائری کہ
مئے عہدی تاریخ دی است انت آء ہم نبشتہ ۽ کتابی شکل ء نہ انت۔ بلکیں اچ چا کر
خان رند ۽ پیسری دورے بگرتن روچ مروچی ء مئے پہلوا لیں مہلوک ء پر اہیں سینگ ء
ڈوبرانی انامت انت ۽ اچ پُشتاں پُشت ء ہے ڈول ء پیدا ک انت۔ ایشی اثر اے
بوتہ کہ قرنائی قرن ء تیر بوتگ ء سوب ء بازیں شائراں شیر ۽ گال گم ء گار بوتگ انت
یا ہرچ مردے ء را کہ چنتے شیر یات بوتگ انت ء آمردم بیران بوتہ تہ ہما گلیں شیر
گوں مردم ء جند ء پہ ابد حاکانی چیرے کڈ ء بے گواہ بوتگ انت۔ اگن چنتے شیر پُشت
کپتہ آء دی پیڑیانی آ سر بوتگ ء گوں مہلوک ء شمو شنگ انت یا گڈاں یک
شائری ء گال گوں دومی شائری ء گالاں انچو ہوار بوتگ انت کہ نوں آیانی گیشینگ ء
جتا کنگ یک مشکلیں کارے بُوتہ۔ چوش بزاں مئے کو ہنیں شائری ء سستگلیں
دستونک ء شنگ ء جتا بوتگلیں موردا انگانی دوار چنگ ء کمانگ ء ہچ ڈولیں سر پیلوئیں
جہدے نبوتہ۔ مئے کو ہنیں شائری ء دریں گال ء گپتار حاکانی وڈالی ء گواچی بوتگ
انت۔ ہے سوب انت کہ مئے نوکیں ورن اچ وتی عہدی شائری ء تاریخ ء بے زانت
انت۔ اگن ماوترا کوڑی ء نامداریں قومانی ردے لیکاں تہ گڈاں باسدانت کہ اچ
کلاں پیسرا وتی گو سستگلیں دورے شائری ء دستونک ء شنگلیں موردا نگ دوارنزا رگ ء
چ کنگ بہ بنت۔

ہو کہ اے ردءِ بلوچی اکیڈمی کو سٹوٹ گوں وتی ناتوا میں ءمیں وسیلہاں یک
 جہدے دست ء گپتہ ء چھنتے شائری دپتر نژ آرتگ انت یا کہ لہتیں مردم وتی ڈول ء
 گوں ہے کار ء دست گلانش انت بلے جتا جتا ء یک یکے ء نئے اے کار آسربوت
 کنت ء نئے مئے جہد دیماشت کنت۔ اگن ایشی سرجی پکار انت تہ تپا کی ء یکے دومی
 ء مک ء مدت المی انت۔

اے درگت ء زرگر حسن کچی ء شیرانی دپتر ”گوناپ“ شے دست ء انت۔
 زرگر حسن مئے عہدی دور ء گڈی شائریت۔ شائری ء گال اے جبر ء سہرا کنت کہ آئی نہ
 ایوک ء گوں وتی زبریں حیاں ء نیکیں واہگاں زند ء ہر تک ء پہناتاں ء چو آ دینک ء
 دیما آرتگ انت۔ بلکیں آئی گوں وتی شہدیں گپتاراں بلوچی شائری ء رایک
 نوکیں گوناپے داتہ۔ مئے عہدی شائری ء کوہنیں چادر ء راجام ڈرک، ٹلا پازل ء
 ملک دینار میر واڑی ء پداگن کسے ء نوک کنگ ء جہد کتہ، تہ زرگر حسن چماواں یک
 ایت۔ بلوچی شائری ء چادر کہ ایچ پازل ء دور ء پد پہک درتگ ء راز راز بوتگ
 ات۔ زرگر ء وتی وہد ء گوں وتی اوماس تراشتگیں گالاں ایشی سبجیں چانک ء شولان ء
 انچو گپتہ کہ پدانوک بوتہ۔ اے بارو ء زرگروت دی یک جاگے گوشیت۔

تئی بلوچی ء چادر اوں کوہنیں نوک کتہ

زرگر حسن کچی ماں 93-1890 ء میانجی سالوں ودی بوتہ۔ اے ہے وہد ء
 باری ات کہ مئے ڈیہہ ء علم ء وانگ نیست ات پمیشا آئی شیر نئے نبشتہ بوت انت ء
 نہ کتابی شکل ء نژ آرتگ بوت انت۔ زرگر ء دی اندگہ شائری ڈول ء وتی شیر ہاڈیہہ ء
 نامی نیں پہلوان ء اندگہ شیر گوشان ء دات انت۔ ہے سوب انت کہ آئی گیشتر شیر ء
 گال گار ء بے گواہ بوتگ انت یا ہما مردماں کہ یات اتنت، آواں وہد ء زمانگ ء تیر
 بوتگ ء گوں شموشتگ انت۔ ہو کہ زرگر ء وتی گڈی امر گوں واجہ میر محمود خان گچی ء

واجه میر عنایت اللہ گجلی ء تیر کت، بلے زانکہ آواں دی شائر ء گپتاراں ء نژنیارتہ اگن نامرچی آئی گپتار چوپہک کم ء گار نہ بوت انت۔ کتاب ء ہشت شیر من ء زرگر ء پنج واجہ محمد بخش ء دات انت کہ اے شیر شائر ء وتی امر ء کاگدانی جتا جتا نیں چنڈانی سر ء نبشتہ کرتگ انت۔ چار شیر واجہ عبد اللہ جان جمال دینی ء دانت ء یک شیرے من اچ واجہ میر عنایت اللہ گجلی ء نبشتہ کت بلے پداہم شائر ء گیشتر شیر زیاں بوتگ انت۔ کتاب ء الملاء بارو ء بلکیں وانوکاں ء کمیں ڈک جخالے بہ بیت بلے اے رد ء من گوں وتی وانوکاں ہے دسبندی ء کنیں کہ بلوچی الملاء سرا ء تنگہ ہچ ڈولیں پیسلہ ء نبوتہ ء نئے ایشی یک جتا ء تچکیں رہندے درگیجگ بوتہ۔ بلوچی ء شائر شہ نویس زوان کواس ء اندگہ وانوک ہر کس وتی ڈول ء نبشتہ کنت۔ ہر مردم ء نویسگ ء وتی یک رہندے درچتہ ء ہمانی ء سر ء جزیت، پمیشا ہچ کتابے ء یادگہ نبشتانکے ء الملاء رہند گوں دومی ء دپ نہ کپیت، ہے حال اے کتاب ء گنت۔

کتاب ء جریدہ کنگ ء پد ء من ہے جہد کت کہ ہرچ ہما درملکی ء ہمساگیں زوانانی لبز کہ بلوچی زوان ء ہوار پیتگ انت یا مئے زوان ء چواندگہ دیما روکیں زوانانی ڈول ء بدل زرتگ انت، آواں ء بلوچی زوان ء جندے صوتیات ء تہا آرگ ء کوشست کتہ، بزاں لہتیں انجیں پارسی، عربی ء اردو ء حرف چوش کہ ث۔خ۔ص۔ض۔ع۔غ ء ق در کرتگ انت بلے بازیں جاگہاں اے حرف وتی اصلی صوتیات ء ہم آہتگ انت چیا کہ چوشیں جاگہاں شائر ء اے حرف بلوچی صوتیات ء بدل ء آوانی بنی صوتیات ء کارمرز کرتگ انت۔ پرے رد ء بدل ء من اچ وتی وانوکاں اُزلوٹاں، چیا کہ اے سجنیں مٹ ء بدل گوں پہکیں نیت ء بوتگ انت۔ تنکہ مئے وانوکاں ء ہچ جخالے مہ رسیت ء اے ڈول ء بلوچی زوان ء الملاء جیڑہ پہ یک شرے آسرے ء بہ رسیت، من وتی اے جہد ء تاں کجام حد ء سوب کتہ۔ ایشی پیسلہ ء

مظاہداریں وانوک کرت کن انت۔

کتاب ءنبشته ءجریدگ ءپہ من ہماکلیں سنگت ء واجہانی منت واراں کہ
 آواں منی اے جہد ء گوں من دست کمکی کُت۔ واجہ عبداللہ جان جمال دینی ء واجہ
 ملک محمد پناہ ء نہ ایوک ء وتی دُریں سلا ء سوج دانتت بلکیں واجہ عبداللہ جان
 جمال دینی ء کتاب ء جریدگ ء سر ء گڈی چمشانک ء ابید شائر ء لہتیں شیر دی دات
 انت۔ واجہ میر عنایت اللہ گجگی ء زرگر ء زند ء بارو ء جوانیں سر ء سوج دات ء یک
 شیر ء ہم دات۔ زرگر ء بیچ واجہ محمد بخش ء یک مزنیں جہد ء ء پد شائر ء لہتیں شیر
 من ء بکشات انت۔ کتاب ء پروفانی وانگ ء واجہ میر عاقل خان مینگل ء منی گرانیں
 بو جے سبک کُت۔ اگن اے کلیں واجہانی دست کمکی گوں مہ بوتیں تہ کتاب
 چوزوت شے دیما آرگ نہ بوت۔

(یوسف گجگی)

قلا ت 8 اگست 1975 ء

”زرگر حسن کچیء زندء آئی شائری“

نام:-

اچ کسانى ء زرگرء نام حسن بوته بلے ہر دیں آوتى ورنائى ء امرء رستہ تہ وتى
استاکارى ء سوب ء زرگرء لبزگوں نام ء اوار کپتہ کہ پدسراں آئی ایشراوتى شائری نیم
نام بزاں تخلص ء ڈول ء کار بستہ پرچہ کہ شائرء گیشتر شیرانى تہا زرگرء نام کیت چوش
کہ آوت گوشیت۔

ے زرگر حیران ء نشته گمناک ء

جلدى بیا باند ء وهد اشراک ء

بلے بازیں جاگہاں آئی گوں اے نام ء ہواروتى پیلوویں نام دی آرتہ چوکہ

ے زرگر حسن بس کن در حقیقت ء

تو وتى روزگار ء مہ بر مُپت ء

ہے وڑء وتى پت ء پیر کی ڈیہہ ء ہنکین ء یلہ دنیگ ء کچج ء جہہ منند بونگ ء

چہ پداواں زرگرء ابیدگوں وتى نام ء کچی ہم نبشتہ کتہ ء اے نام آوانى شیرانى تہا

سہرا بیت۔ چوش کہ واجہ وتى یک شیرے ء ماں گوشیت۔

ے زرگر کچی مہ وش ء سہتاں دڑست کنت

سبز ء یاقوت پُھل ء حاکانى پیوست کنت

اچے گالاں پدرا بیت کہ وتى اسلیں نام ء ابید ”زرگر ء کچی“ وتى شائری نام ء

جاگہہ ء کار بستگ انت کہ آتن مروچی ء زرگر حسن کچی ء نام ء مشہور انت۔

پت ۽ نام ۽ ودی بونگ :-

زرگر حسن ۽ واجہیں پت ۽ نام محمد یوسف ولد گنگزار بوتہ ۽ بُن بیہہ ۽ اچ
دُزک (ایرانی بلوچستان) ۽ زرگرانی ٹک ۽ بوتہ۔ زرگر حسن وتی پت ۽ پیرک ۽ نام ۽
وتی یک شیرے ۽ ماں بیان کنت۔

۔ نام منی زرگر حسن بن یوسف ابن گنگزار
حاکمانی چارده پشتی مخلصین خدمت گزار

زرگر ۽ پت ۽ پیرک پہ کار ۽ پوریات ۽ پٹ ۽ پول ۽ دُزک یلہ دات۔
موزنگبار (زنجبار) ۽ شنگ انت کہ زرگر ہے دراں ملکی ۽ روچاں ماں زنگبار ۽ ودی
بوتہ۔ آئی ودی بونگ ۽ سال تہ زانگ نہ بیت پرچہ کہ پہوالیں بلوچ مہلوک علم ۽
وانگ نہ بونگ ۽ سوب ۽ ہجیر زہگانی ودی بونگ یا کسے ۽ بیرانی ۽ وهد ۽ پاساں نبشتہ نہ
کنت، بلکیں اچ قرن ۽ پیڑیاں بگرتن روچ مروچی ۽ زہگ ۽ مردمانی ودی بونگ
یابیرانی ۽ وهد ۽ پاس ۽ اچ مزینیں واقعہ ۽ کارانی درگت ۽ لیک انت، چوش کہ پلانی
ڈکال ۽ سال ۽ ودی بوتہ۔ پلانی سردار آ ذات خانی جنگ ۽ سال ۽ مُرتہ یا کہ پلانی
مزینیں بش ۽ سال ۽ نوک بروت ات۔ ہے ڈول ۽ زرگر حسن ۽ ودی بونگ ۽ پکیں
سال زانگ نہ بیت، بلے گیشتر کماشین مردم اے جبر ۽ گوش انت کہ زرگر ۽ جند ۽ مدام
گوشت کہ ”گوک پرورش ۽ جنگ ۽ منی اُمرشش سال بوتہ“ اچے جبر ۽ ظاہر بیت
زرگر حسن 1890 ۽ تاں 1893 ۽ میانجی سالوں ودی بوتہ (گوک پرورش ۽ جنگ
جنوری 1893 ۽ بوتہ) اچ زنگبار ۽ واتر کنگ ۽ پذیرگر ۽ واجہیں پت گوں وتی کہول
۽ دوار ایرانی بلوچستان ۽ وتی پت ۽ پیرکی ڈیہہ دُزک ۽ شُتہ بلے وهد ۽ زرگر وتی ورنائی

۽ تیلان رستہ گڈاں آئی دِزک یلہ دات ، پدا کچ ۽ اٽکہ۔ چنتے سال کچ ۽ نزیک ۽ کلاٽک نامی نیں کلگے ۽ تیر کنگ ۽ رند سردار میر محراب خان گجگی ۽ گو شگ ۽ سر ۽ زرگر راج کلاٽک ۽ گوں لڈ ۽ بار کچ اٽکہ ۽ ایداں کوشکلات ۽ جہہ منند بوتہ کہ تاں وتی امر ۽ گڈی روچاں آ ۽ ہمدابوتہ۔

کار ۽ کسب :-

زرگر حسن ۽ پت ۽ پیر کی کار ۽ کسب زرگری بوتہ۔ زرگری ۽ کسب ۽ ابید آئی واجہیں پت یک ہنر کار ۽ ہزمت کاریں مردے بوتہ، ہے سوب ات کہ پہ کار ۽ پوریات ۽ ہاتر ۽ زنگبار ۽ ڈیہہ ۽ شہر گولت انت۔ بلے زرگر ۽ جند ۽ راج ورنائی ۽ وتی زرگری کار ۽ کسب یلہ دات ۽ وتی گیشتریں امر ماں کچ پہ واجہانی دیواناں تیر کرت۔ زرگر ۽ راج مسیت ۽ ملائی علم ۽ گیشتریں دگہ الے نہ بوتہ پرچہ کہ اے بارو ۽ زرگروت دی یک شیرے ۽ گو شیت۔

شیر جتہ سوناریں حسن اللہ

زرگر ہم لوٹی کمیں ماشاء اللہ

بلے چارہ آمی ۽ نہ انت ملا

من کسانى ۽ ومنتہ بسم اللہ

اچے گالاں جوانی ۽ سہرا بیت کہ زرگر ۽ سجھیں علم ۽ وانگ تن مسیت ۽ جز قرآن ۽ وانگ ۽ دیم ۽ پچ نہ بوتہ۔ بلے شائری ۽ حُب زرگر ۽ راج کسانى ۽ گوں کپتہ ۽ شیرے پر بندگ بنا کتہ۔ اے ہے دور ۽ باری ات کہ کچ ۽ واجہی ۽ حاکی ۽ واگ سردار میر محراب خان گجگی ۽ دست ۽ بوتگ انت۔ انچو کہ مشہور انت سردار محراب خان گجگی ۽ وت یک جوانیں مجلسی ۽ شائر دوستیں حاکی بوتہ پمیشاں آواں زرگر ۽ اے حُب ۽ شوق ۽ را کہ دیست تہ زوت آرا وتی دیوان ۽ جہہ دات۔

سیل و شکار :-

سیل و سواد و ترغ و گرد و حب ہر مردم و راقدرتی ڈول و بیت۔ بلوچ راج و تہا
 سیل و سواد و شکار زند و یک بہرے زانگ بنت و پد و زرگروت یک شائرے ات
 پمیشا سیل و شکار و مزن ہدوناک ات۔ چیا کہ سیل، شکار و سواد شائرے ہما چیزیں جو زگ
 و راگوں یک جوانیں ڈولے و درشاں کنت۔ زانکہ ہے سوب ات کہ زرگر و را سیل و
 شکار و مزنیں حب و ہست ات۔ اچیشی ابید زرگروت دی یک شریں شکار یے ات،
 دومی سردار میر محراب خان گجکی و ہمراہی و آئی اے حب و شوق و راتن مزنیں حدے و
 پیلوکت۔ وتی شکار و شوق و رازر گرگوں وتی اے گالاں پیش داریت۔

گر من و شاہ تو پکے بکشی
 دل منی بزرزیں دھومگے تکشی
 من تلار دیے و پتگ انت و کشی
 بیگھار و مست کنت ریشی
 تو پک مس سنگ و ایر بیت نکشی
 مہرگ و اندر دیدپاں رکشی
 ٹیگر و زریں لنکے و کشی
 دزہلگ و کوہے من سر و جکشی
 ہر دیں کہ پاچن من پڑے ایر بیت
 اچ شکار گوشت و دل منی سیر بیت
 چادرے چیر گیجاں ملانی

رک ات ۽ نپلاا من کناں جاری
رب منی زنبینان ۽ بکشائی

زرگر ۽ شکار ۽ حُب مدام چومرید ۽ عشق ۽ آترا اچ دگنیا ۽ ہر شے ۽ بے حال
۽ بے تزانگ کنت ۽ ہر وہد پہ انچیں رہسراں چمے سک بنت کہ کدیں کسے آترا
کٹور شاہیں کوہ گرانڈانی سوج ۽ دنت۔ اے باروا آگوشی

۽ بنیت من ۽ چورگیے بدنٹ ڈاہ ۽

یک شکار مردے تیز کیت راہ ۽

پر تئی دیوان ۽ مراگاہ ۽

من دال خمے بان ۽ جنزراں چہ جاہ ۽

راست کناں چوری ۽ گوشنگیں گواہ ۽

ہر دیں چوری ۽ اے حبر راست بیت ۽ زرگر ہما آیوکیں شکاری ۽ چم وت

گندیت تہ گوں تلو سوکیں دل ۽ شکاری ۽ راوش آہت کنت۔ حال ۽ اے ڈول ۽ گپیت!

۽ دنت سلام ۽ ۽ نندی یک گست ۽

مائے پہ وش اتک ۽ گراں جُست ۽

دنت تمام حالان پر منی دست ۽

من پاچنیں سیدانی جلب دیستہ

کم تہ کم ہژدہ ، نونزودہ تن بیست ۽

پر حساب بزلگل سے (۳) ۽ گوستہ

ہرچ شکاری ۽ راہندے ۽ شکار ۽ سوج بہ رسیت تہ گڈاں پمائی یک

ساعت ۽ نندگ ہم گران انت۔ انچیں حالے زرگر ۽ گنت۔ سیدانی حالے رستہ، نون

کئے زرگرے راداشت کنت۔ شائزگوں وتی بیل ء ہماہاں دیم پہ شکار جاہ ء روت۔

سُہب ء کہ نوشاں چاہ ء بسکوٹاں

لانک بنداں گوں ٹللیں سرچوٹاں

ما کناں اول سرشماں لوٹاں

ناگاہ دربیت بزلگ جہلکے لیٹاں

ڈیک بوریں ما ماں دھوگ ء چوٹاں

من مزین سید ء پاچناں پیٹاں

قول انت کہ تیراں پر حد چیداں

چو قصا بش یک جاگہ ء کوٹاں

اے گال پیش دارانت کہ شائزے راشکارے چنکے حُب است ات۔ اچیشی

ابید شکاری شکارے شوق ء رازندے یک بہرے زاننت ء آوانی نزدیک ء زند شکارے ابید

بے تام آنت۔ پرچہ کہ شکار زندے یک شریں لذتے لیگک بیت۔ اے باروے

بچار زرگرے چے گوشت۔

لذت ء دنیا گرز من پُرسے

یک انت زن ء دندان ء شکار ہرے

ہسراں، کمتر کس نہ انت کسے

چکاں یک ماس ء بچاں یک پس ء

شکارے شوق ء ابید زرگرے وتی زندے سیل ء سواددی بازگتہ۔ زاہدان ء بگرتن

بمپورے کچ تن قلات ء سہمیں دمگ پہ سیل ء سوادے گولت انت۔ زرگرے گیشتر تہ ء

گرد واجہ سردار میر محراب خان گجلی ء ہماہی ء بوتنت۔

وفات :-

زرگر ءوتی زند ء گڈی روج ماں کچ ء گوازینتگ انت۔ ہماں آ 1958 ء کم وگیش سے گیست ء دہ سال ء امر ء بیراں بوت ء ادیرگ ء ہم کچ ء چنال ء گورستان ء انت۔ زرگر ء نادرا ہی فالج ء اُرش بوت۔ واجہ میر عنایت اللہ گچگی گو شیت کہ اچ آئی مرگ ء دو ماہ پیشریک روچے ما پچنگور دیوان ء مجلس اتاں کہ اے نادرا ہی ء زرگر ء چک ء اُرش کت ء آئی جنده ء گو شک ء سر ء آ ترا کچ بُرت کہ ہماں آ بیراں بوت۔

زرگر حسن یک جوانیں مجلسی ووش تبیں مردے ات۔ آئی ووش تبی تن اے حد ء ات کہ اگن و ہدے زہگے ء آ ترا بگوشتیں شیرے بہ جن تہ گوں حندگ پما زہگ ء گوں دپ گال شیر جت۔ واجہ میر عنایت اللہ گچگی گو شیت یک د کے ما پہ شکار ء شتیں بلے شکار جاہ ء رسگ ء پد یک اناکتیں گوات ء سردی ء مان شانت۔ گڈاں اے تیوگیں شپ اچ گوہر ء سنوب ء ما گوں زرگر ء و شیں شیراں سہب کت۔ شیر ء دیوان ء مجلس ء ووش گپی زرگر ء اچ ورنائی ء کارات۔

سیاد ء آریز

زرگر ءوتی تیوگیں امر ء یک آ رو سے کتہ کہ اچائی آ ترا سے بچ ء یک جنکے بوت۔ زرگر ء مستریں بچ ماں ورنائی ء زوال بوت کہ ایشی دردن مرک ء ساعت ء زرگر ء دل ء چوتا جگیں ٹپ ء ات۔ گوش انت وتی اے بچ ء مرک ء پذیرگر مدام انچوملور ء موجبات کہ ہر دیں آ ہندے ء ایوک ء تہنا بوت گڈاں ہے ہمیں زر ء اوژناگ ات۔ چوشیں و ہدے آ اچ وتی کش ء پہنات ء چٹ بے سمات۔ زرگر ء

مستریں پنج یوسف من زاہدان ء و تی زرگری کسب ء کنت ء آئی دومی پنج محمد بخش کچ
 ء و تی دکانے پانچ کتہ ء موطلانی کسب ء کنت۔ اچ اوداں ابید زرگر ء اندگہ ہمیں سیاد ء
 عزیز گیشتر دُرک ء ایرانی بلوچستان ء اندگہ شہراں انت۔

وتی جند ء شائری ء بارو ء زرگر ء حیاں

زرگر حسن ء شائری ء و تی یک جتائیں رنگ ء دروشم ء ایت۔ زرگروت دی
 و ترا بلوچی ء نامداریں شائری ردهء لیکیت۔ دومی کنڈ ء شائری ء اے اے خدا گندیں
 داد شائری ء راج پت ء پیرک ء ونڈ درستہ۔ چیا کہ زرگر ء پت ء پیرک، دونیں جوانیں
 شائری بوتگ انت بلے آوانی شیر ء گال تنگہ بے گواہ انت، اے درگت ء اگس ہورت
 بچارے تہ اے جبر شری ء مارگ بیت کہ حسن کچی دی مٹا پازل، جام دُرک، قاسم ء
 بوہیر ء بوجیگ ء سواراں چہ یکیت۔ بلے پرک ایوک ء دور ء باری ء گنت۔ جام
 دُرک بہ بیت یا پازل، قاسم ء بچارے کہ بو میر ء بہادر ء بزورے اچیشاں ہر یکے و تی
 و ہدے بلے مٹ ء بلے دروریں شائری بوتگ انت۔ اگن ہے پیڑی ء گڈی روچانی سرے
 چماں شانک بدے ء تہ ایوک ء مٹا اسماعیل پھل آبادی ء زرگر حسن ء عکس من آوانی
 گالاں پے شری ء گندگ ء کیت۔ چوش بزاں کہنیں شائری ء پد ء گڈی دور ء پلو ء چک
 بہ جنے تہ رُودراک ء نیمگ ء اسپیت چادریں جوانسال گوں و تی لٹ ء اوشتوک
 انت۔ روبرکت ء کنڈ ء مٹا اسماعیل پھل آبادی ء زرگر حسن کچی نہنگ ء کچ کور ء ہار
 ملیں بستاں گوں و تی دُریں گپتاراں بلوچی زوان ء اے کشار ء پلگار کنگ ء انت۔

زرگر حسن مٹا پازل ء رایک مزنیں شائری گوشنگ ء شائری دل ء پے مٹا
 پازل ء یک مزنیں عزت ء شرپ ء است۔ زرگر مٹا پازل ء مزنی ء نامداری ء دیما

کاریت ۽ تراگوں ہمائی بروبرکنت۔ بلے شائر ۽ مطلب ایش نہ انت کہ من پازل
 بوت کنیں بلکیں آ و تراوتی و ہد ۽ پازل گوشتیت۔ چوش بزاں کہ زرگروتی جند ۽ ہم ہچ
 ڈول ۽ کم نزانٹ۔ اے سرحال آ ۽ وتی گالانی تہا یک عجیبیں ڈولے ۽ درشان کنت۔

سے بریقین زانت زرگر کچی شائیں
 آخری دہر ۽ پازل ۽ مٹ و دردریں
 قاسم ۽ بوہیر، اچ بہادر ۽ سے سریں
 زندگیں مروچہ مردگاں باز دیماتریں
 گال سخن چینیں گوں ہے شیر ۽ زاہریں

شائر ۽ اے گال سہرا کنت کہ آ پازل ۽ راجپتوریں مزینیں شائرے لیکیت
 کہ وت ۽ راہم وتی و ہد ۽ پازل گوشتیت۔ یک تی ہندے ۽ زرگروتی گالاں گوں در ۽
 گوہراں چہ پیم مثال دنت۔

سے کشیت ہما در ۽ کہ پہ چمک اگل ۽ پست کنت
 غیر سونار ۽ کئے چشیں بندوبست کنت

نلا پازل ۽ دور ۽ رند زرگر حسن، ملا اسماعیل پھل آبادی ۽ رایک مزینیں
 شائرے گوشتیت ۽ شائری ۽ میدان ۽ آئی ۽ کو اسی ۽ وستادی ۽ نیت۔ پرچہ کہ آ وتی
 یک پسوی شیر ۽ گالانی تہا نلا اسماعیل پھل آبادی ۽ وستادی ۽ سپت ۽ کنت ۽ دومی
 شائران ۽ سوج دنت کہ آ ۽ اچ اسماعیل پھل آبادی ۽ شائری ۽ ہیل ۽ بگرت۔ آ ۽
 اسماعیل پھل آبادی ۽ راشائری غوث ۽ درجہ ۽ دنت۔

سے گرات چما استاد ۽ پراٹیس ۽
 نلا اسماعیل تمپ ۽ بالوس ۽

در گوشت چو مثل ء غوث ء

تراشنگ انت ملا ء چو الماس ء

زرگر حسن ء اچے لہتیں گالاں آئی ء راست گوشتی زانگ بیت۔ ہو کہ
زرگروت دی یک جوانیں شائریت۔ بلے پداہم آ ملا پازل ء ملا اسماعیل پھل
آبادی ء استادى ء کواسى ء قدر ء چونیں جوانیں ڈولے ء کنت۔ دومی تک ء شائروتی
وستادی ء زور ء دی پیش داریت ء وتی شائری ء سپت ء ہچ باکے نزانت۔ چونادی
اے جبر ء شکے نیست کہ زرگر ء بلوچی شائری ء میدان ء پہوت ء یک شریں ہند ء
جاگہے گپتہ ء وترانامداریں شائری سزپ ء اوشارینتہ۔ آئی ء گالانی رد ء بند ء شیر کنی
مردم ء راملا پازل، جام دُرک ء مست توکلی ء وشیں گالانی تزانگ ء پریمنت پمیشا
زرگر ہرچ ڈولے ء وتی سپت ء بہ کنت آ ء ایشرا کرزیت۔

زرگر حسن ء ملا پازل

زرگر حسن ء شائری ء سر ء ملا پازل ء مزینیں اثرے است۔ چونادی زرگر، ملا
پازل ء را جوانیں ء مزینیں شائری منیت۔ دومی ایش کہ زرگر ء دوراچ پازل ء وہد ء
سک دورنہ انت بلکیں کم وگیش دو بیست ء دہ سال اچ یکے دومی ء پد ء پیش انت۔
چوبزاں کہ پازل ء مرک ء زرگر ء شائری ء بنگیج۔ زاناں ہے نژیکی ء سوب ء ملا پازل ء
شائری ء زرگر ء چک ء وتی رنگ ء اثر دور داتہ۔ اگن دوینیں شائری گالاں یکجاگہ
بچارے تہ اے اثر پہ شری ء گندگ ء کیت۔ اے روء مادوینیں شائری لہتیں گالاں
مثال ء وڑ ء پیشداراں۔ وہدے ملا پازل گم ء عاشقی ء پرک ء جتا جتا دیما کاریت تہ
چوش گوشت۔

ے گم حیا لے ء عاشقی چاڑے

اے دگہ شکل ء آء دگہ کارے

اے سر حال ء زرگر حسن ہے پرک ء وتی گالانی تہا دگہ تہرے ء کاریت

ے عاشقی چاڑے کہ حیا لاتاں مست کنت

گم ہما بوجنت کہ رگ ء بنداں سست کنت

نلا پا زل ء دوستدار ء سہر دا اسپتیں رنگ آ تر ایشی کو ہکر ء ترانگ ء پرینیت۔

ے لال گرو کے ء کو ہکرے بشی

یا انارے من پتگاں پشی

مہلنچ ء جوانیں دروشم پہ زرگر ء دی اچ رچو کیں استوناں کم نہ انت

ے سر ہزارنا زیں ایر کنتہ لال ء سر جہ ء

و پتگ مس بوپ ء چواستون رچو کیں گچہ ء

ہر دیں زرگر مہگونگ ء پھری نیں واب ء گندیت تہ اے ساعت ء پرائی دل ء آئی

پترکیں دیم چوکلا نچی انب ء وثریں بوئے ء کنت۔

ے واپیں مس کٹ ء گل نجات ہوری

لال گوئشے انبے بو کنت حیری

پازل وتی دوستدار ء ہٹی رچیں تگیں دستاں ماں چلہ ء مندریگاں گندیت۔

ہٹیانی سہری مندریگانی جلو ء دوسرگیش کنت۔ اے وہد ء پازل دی وتی گالاں

دوستدار ء مندریگانی ٹکانی ڈول ء رد کنت۔

ے مرگ زری من بارگیں چوباں درنگ اتنت

ہر دیں نخلانی ثمر ہونی رنگ اتنت

زرگر حسن ء پازل دوئیں مہر ء جنوک انت ہر دوک اریان انت کہ وتی
 مہلنج ء چتور گوں شریں گالاں سپت ء بہ کنت۔ زرگروتی دوست ء دستانی ہٹیاں گوں
 خون ء سہری ء مثال دنت۔

درکف اش بوت رنگھا خونی

چو باں ء رنگ انت مرگ سلیمانی

مہلنج ء لٹکوکانی چلہ ء مندریک زرگر ء خیال ء سلیمانی مرگ انت۔ ٹلا پازل
 ء دوستار ہر دیں وتی مہسپران پانچ کنت تہ شائر ء دل ء یک تہاری ء مان شانیت۔
 اے تہاری ء آء چوش پیشداریت۔

دورو الشمس برتگ ء الیل ء متگ

سیہ جہاں گیر ء برسر ء گیدی ء جنگ

زرگروتی مہلنج ء سیاہ ء بزیریں بیکاں و ہدے کہ چوش پہ پچی ء گندیت گڈاں
 اے دمان ء دوستار ء بیکانی سیاہی روج ء دوژنائی ء انچوتہار کنت کہ پہ زرگر ء اے
 ساعت چوشپ ء پاس ء سیاہ ء تہار گردیت۔ مہلنج ء مہسپران سیاہی چوبشامی جڑاں کلیں
 دگنیاء سیاہ کنت۔

ابراں آورتہ پہ تہاری ء

شپ دو پاس انت یاسنت حدائی ء

بار ء توپان ہر دور و زمانگ ء کابنت۔ چوشیں توپان ء بش ٹلا پازل ء و ہدے
 دی بوتگ ء زرگر حسن ء ہم ایشی تباہی ء بربادی چم وت دیستگ انت۔ ہو ر ء توپان
 یا جنگ ء چوپانی کسہاں شائر زوروتی گالانی تہا کارنت۔ پمیشا ٹلا پازل وتی و ہدے
 یک انچیں ہو ر ء توپانے ء حال ء دنت ء آئی و ہدے پاس ء چوش بیان کنت۔

سے چار ات ۽ چار شنبے ات ماہ ربیع الاول

ہجرت ۽ دوازدہ صد ۽ بیست ۽ نہہ ات صاحبداں

انچیں یک توپانی نیں بشفے زرگر ۽ امر ۽ گڈی روچاں بوت کہ الیشی تباہ

کاریاں شائر ۽ دل ۽ سمرینت۔ زرگر ہے ہور ۽ بش ۽ مد ۽ ساعت ۽ وتی گالانی تہااے
ڈول ۽ کاریت۔

سے سینزدہ سد گوستہ پاکیں ہجرت ۽

پنچ بہ پیتاد ماہ بقا ہپت ۽

ہردیں کہ ہور ۽ بیشکاری ۽ توپان اچ حد ۽ کساس ۽ گوزیت گڈاں ڈک ۽

وئیل ۽ دست ۽ ہر کس پہ وت یک پناہے لوٹیت، اے دمان ۽ کس ۽ را کسی سد ۽

سارنہ بیت۔ شرشریں کاڈ ۽ خمار چمیں ماہ دروشم ہم بے گدزبت چیا کہ ہر مردم وتی

گماں دسگٹ بیت۔ چوشیں وہد ۽ عکس ۽ پازل یک عجیب ترزے بیان کنت۔

تہت ۽ بالشتاں پری پیکرچہ واباں جستگ انت

سردر ۽ پادشپاد ۽ دیم پہ کوہاں رپنگ انت

چوشیں وہدانی یات زرگر ۽ دل ۽ چتور بے حال بنت۔ دومی کنت ۽ زرگر ۽ دل

پے جبر ۽ مزن تیر کہ بیت کہ چوناتہ مہلوک اچ سبک گائیں دتگاں ابید وتی زند ۽

روچاں بے تام ۽ بے شون لیک انت۔ بلے اے سکیں ساعت ۽ پہ کہیب لڈوک ۽

آہودر وشمیں کاڈانی بے گزری ۽ حال ۽ چوش دنت۔

سے بستگ انت واب ۽ لال کہیببانی

پرشنگ انت کاٹریں گل گیابانی

ملا پازل بازیں جاگہاں وتی گالانی تہاد وستدار ۽ نام ۽ من ابجد ۽ حساباں

کاریت ۽ مہلوک ۽ رايڪ گرانين چڪاس ۽ دور دنت - کس نزانتي آئي مہلنج ۽ نام
ڪئي انت - يڪ ھندي ۽ آوتي دوستدار ۽ نام ۽ چوش کاريت -

گر بہ لوٽ ۽ کہ بزاني نام آں نازڪ بدن
ميم ۽ ڪش در چھارسد گوں سد ۽ پنجاہ زدن
ماں ھي چير ۽ سراں پيداڪ بيت ذرعدن
ٺڪ مکن ٺاڪوروي بيت ٺڪواں رشتہ ختن

ھي رنگ ۽ لھتياں جا گھاں زرگر حسن دي وتي مہگونگ ۽ نام ۽ درا
ڪنت - بلے ابجد ۽ گرانين حساباں ڪئي پروشت ڪنت - آء مہلوڪ ۽ راتچڪا تچڪ
گوشتيت بلے کس نزانتي کہ آئي نام ڪئي انت - شائر اے وس ۽ واک ۽ پھ مہلوڪ ۽
دور دنت کہ ڪئي اے نام ۽ زانتي ڪنت؟ آء وت گوشتيت -

اسم گل جملہ شد بہ خانہ
ف ۽ ڪش تاڪد ۽ الف جاہي
پنج پانزدہ حساب معناہي
يڪ برنشيند بہ پيش ٺلا ھي

دوئيں شائري جي ڪم گالاں سھرا بيت کہ زرگر حسن ۽ شائري ۽ سرء ٺلا پازل ۽
چنڪسيں اثرے است - زرگر ۽ پازل ۽ رند پد ۽ سرء وتي شائري ۽ بن محکم ۽ سوگہ گتہ -
پميشا آئي گال چوپازل ۽ شيراني ڏول ۽ مردم ۽ دپ ۽ وش ۽ تامدار معلوم بنت -

زرگر حسن ۽ شائري :-

زرگر حسن مئي ڪهنيں شائري ۽ گڏي دور ۽ شائري ردي ڪيت - آئي شائري ۽
پدي رويچ گوں ھما دور ۽ ھور بنت، وھدي کہ بلوچي شائري ۽ نوکيں دگ ۽ ڪشڪاني سرء

گام ایرکت انت۔ بلے پدادی زرگر ء شازی ء رپک ء رہبندا نگتہ ہما عہدی دور ء
گڈی عکس انت۔ آئی شازی ء تہارنگ ء وڑوڑیں ڈول انچو گنگ ء کابنت چوش
کہ سنج ء ہواریں رنگ بہ بنت۔ زرگر ء شازی ء گیشتر بہر عشقی انت بلے پداهم آئی
شازی ء ہمک گر ء گٹیں راہاں وتی پکر ء حیال ء مرکب تاجپینگ ء ہچ وڑیں سستی ء
تاجیر نکتہ۔ مہلنج ء زلپ ء مہپرانی بیان بہ بیت یاسیل ء شکارانی وشیں نوبت، سُبک
گامیں بھان ء توسیپ ء بچارے اگن گوستگیں کسو ء حکایتانی حالاں گوش بدارے۔ اچ
کندہار ء دمنگ ء رستگیں نود بہ بنت یازر ء وش کوشیں سمین ء سارتیاں بہ مارے
ہر ہند ء زرگر ء وتی گالانی رلی چومر وارد ء موردانگاں ردداگ انت۔ بہر حال زرگر ء
شازی ء تہا ہرچ ڈولیں رنگ مان انت۔ ہے سنوب انت کہ زرگر ء گال سک وش
ء بیان شیر کن انت۔ آئی شیراں یک دگے وانگ ء چہ دل لوٹیت ہر بند ء شیر ء دمان
ء ساعت بہ وانیت بلے انگہ دل ایکیم نہ بیت۔

مئے کہنیں شازی ء دپتر اے گپ ء گواہ انت کہ بلوچ شازراں وتی شیرانی
بنگج ء خدا، رسول ء پیر ء بزرگانی سپت ء ثناء کڑدے گال گوشگ ء پدوتی مطلب ء گال بنا
کرتگ انت۔ بلکیں چوش بزاں اے سر حال مئے کوہنیں شازی ء یک بہرے ء ڈول
ء بچارگ بیت۔ زرگر حسن دی ہے دگ ء سراوتی شازی ء جز نیست ء وتی بازیرں
شیرانی بنگج ء گوں خدا ء رسول ء بزرگانی توسپی گالاں چوش کنت۔

منکہ اول بر زبان ء وصف کرم ساز کناں
خمس اوقات سجود برحی بے نیاز کناں
بعد تحیات ء سلام ء ذکرے آغاز کناں
نفس ء شیطانیں لعین ء ازوت ناراض کناں

ہر دو دستاں بردرز لطف عطادر از کناں
درد خود ظاہر بہ نزد واقف راز کناں

یک تی ہندے ء گوشتیت

ے زی از قدرت ء پروردگار ء

سجیت انت بادشاہی کردگار ء

ز جن ء انس تا ہژدہ ہزار ء

ثریا تا سمک ارض ء سمارا

ز مشرق ء مغرب ازیمیں ء بیسارا

سر اوں قربان پہ محمد مصطفیٰ ﷺ را

یقین ء صدق دل گوں چار یار ء

ز بعد حمند حتیٰ برقرار ء

مناجات کناں پس گوں الہ ء

خالق بہ ہر مشکل پہ تو آرام پناہ ء

امیت واراں دعائے مستجاہ ء

بہ کن مقبول دعائے پُھر گناہ ء

دگہ یک جا گہے آ پیر ء بزرگانی سپت ء اے ڈول ء کنت۔

ے است بر پیر ء پکیراں غوث اعظم تاجسر

شاہ ہند سلطان اجمیر اولیائے پھر ظفر

سید ملتان شریف ء نیست ہم جیوہ دگر

حمند حق نعت محمد ' مدح پیراں مختصر

زرگر حسن پہ سیل ء سواد ء کذرتی نظارہانی چارگ ء مزنیں حُب ء داریت
 بلے اچے کلاں گیشتر آء کذرتی ندارہانی عکس کشی ء (اردو ء منظر کشی ء گوش انت)
 وتی مٹ وت انت۔

آء کذرتی ندارہانی عکس کشی ء یک انجیں ڈولے ء پیش داریت کہ وانوک
 ء حیال ء من وت ہے ندارہاں گندگ ء اول۔ کوہ گرانڈانی شکار یا بورین بھان ء
 توسیپ بہ بیت۔ مہلنج ء گوں گپ ء نیاد یادگہ بیانے ہر ہند ء مردم ء حیال ء من دی
 ہے سجھیں جاگہاں موجوداں۔ شائر سیداں گندیت چوش ندارہ ء پیش داریت۔

ے ناگاہ منی دیم ء مک بوت چو گوک ء

پہ بلو ہی پنچ تیر ایر کتہ ڈوک ء

مہر گوں داشتہ یکے ء بگل توک ء

چٹت پنچ تیر ء کپت چرا جوک ء

زانت وتی حصہ گپتہ سالونک ء

من پر ہے کارانی بد و نیک ء

من دگہ پنچ پاچن کتہ ٹیکہ

من وتی براسان ء نہ دات دھوکہ

آہاں پر خیالے ء دور نہ کت توک ء

پرشگاں توری داتگوں ٹوک ء

نوں گرت دہ تیراں چو کٹا ٹوک ء

دلراد گوں ات گوں ہے توک ء

دوئے پہ یک تیرے ء کتہ جوکہ

دگہ جاگہے شائرگوں پاچناں دپ کپیت بلے شکاری نیل ایت اے ندرہ ء

بہ چارات۔

ے ماراشکاری ء نیشٹ ادا دیر ء

صاحب گوات حراب انت چے جاگہہ ء ایرا

نام اڈ انت کوہ ء کوریں کنیرا

سیداں مئے گوات جنت کنت بیرا

ہردیں نقیب بورء اچ نوک ء بوج انت ء پہ شکارء سنج کنت تہ اے

ندارگ چارگے کرز ایت۔

ے نقیب بوج انت مزار گوانز ء چہ نوک ء

گلاب شودے کننت بانزی گروک ء

عروسی سنبہین انت ہز کنوک ء

گور ء بندت تارا کاریں جنوک ء

برابر ہم ردیں گور بند ء توک ء

یاچکن کاریں کپل پوشیں تچوک ء

تلائیں سنج ء زیناں گردہ بروک ء

گرو بھنگل چڑائیں انت گنوک ء

پہ میدان ء بندت شہم چو گروک ء

شائروتی داتگیں ڈروہی ء پدادیم پہ دوستدار ء ہندء روت۔ اے دمان ء

ترندیں کڑی مادن ء راچٹ گنوک کننت۔ گجاں ریچان ء اچ مہلنج ء گل ء دی

گوزیت۔

اے ساعت ۽ ندرگ ۽ زرگر چوش پیش داریت۔

پاز نہاں شور زرتگ سُبک گام ۽

موتک شانی گوں گردن ۽ ڈال ۽

گج ۽ ماں پیلی سینگ ۽ تالاں

جہل پہ سر کونڈ دہکیں نالاں

پر نہیباں ۽ ہز کتگ میل ۽

شاگ کنت مثل ۽ گوات جتیں ٹیل ۽

کشی نراسکی سر پنجگاں کل ۽

پریشتی چو بر ۽ من شپ ۽ نیل ۽

گوں ہمبلاں تیل کپتگ من ۽ ڈیل ۽

کیگد ۽ گل ۽ گوستگ تاجیل ۽

فاصلہ اوشتاگ چہل میل ۽

من دورواں جہل بیتگ پہ سد حیلہ

زرگر ۽ دل ۽ چواندگہ بلوچ شائرانی ڈول ۽ وتی مکھیں ڈیہہ ۽ وطن ۽ حیال

دی گورانت۔ شائر اڈیہہ ۽ ہرتک ۽ پہنات، کوہ، کور ۽ دڑچک ۽ دارچووتی

دیدگان دوست انت۔ آئی دل مدام ملک ۽ وشحالی ۽ سیرلاپی ۽ لوٹیت۔ آء زانت

اگن ڈیہہ آبات ۽ اچ ڈکالانی سکیاں برکیت تہ سجھیں مہلوک سیرلاپ ۽ وشحالی

بیت۔ چیا کہ ملک ۽ وشحالی ملک ۽ مہلوک و اوس ۽ وشحالی زانگ بیت۔ پمیشا آء

گول ہوراں منت کنت۔

ہو راں بہ گوارات ء پڑکن ات بنداں
 سبز کن ات کوه ء کوچک ء سنداں
 شات کن ات میتاپی خداں بُنداں
 عاجز ء اُفتادہ بہ بنت کنداں

ہور بہ بیت، سال آبات بہ بنت ء مہلوک آسرات ء آسودگ بہ بیت۔
 چوشیں و ہداں ڈیہہ ء ہردز چک ء دار، کوه ء کور ء تل ء کوچک سبز و آبات بنت۔ ہر
 گور ء ہتم ء سوزگ پادکابنت گوار خوشہر پھل گلین زمین ء چودرین ء رنگاں زینناک
 کنت۔ گداں مالدار ء پہلوالیں بلوچ گوں وتی مال دوتاں دیم پہ کوه ء کوچگاں
 روانت۔ کورانی پہنات ء سیاہیں گدانانی جلوناکیں سزپ ء میش ء بزگلانی و شیں
 توار تستگیں دلاں دی بودکارانت۔ پہ انچیں روچاں زرگر گوش ایت۔

وش بہ بنت سیریں سال بہارگاہیں
 کھور دیاں ہچو ڈب انت گداں سیاہیں
 پیشدراں نند انت آں جنک ماہیں
 دل پسندیں سیماں مراگاہیں

شائر اچ قندہار ء سیم سراں رستگیں نوداں دز بندی کنت ء گوں ہدوناکیں
 دل ء منت کنت کہ اے نوداں بیات ء منے ڈیہہ ء و شیں جلگہاں دی بہ گوارات ء
 آپ کن ات۔ تنکہ منے ملک سیر و آبات بہ بیت۔

بند ات اچ باگیں کندہار نوداں
 نوش کن ات آپ چہ شکلیں روداں
 بیات منے ملک ء دل سریں زیداں
 وپتگ انت کاڑ گوں سموئیں جوداں
 پر گلاب جان شود کن ات ہیداں

یک نیمگ ء زرگر نلک ء وشحالی ء لوٹیت ء دومی تک ء ڈیہہ ء مردمان ء
 وتی پت ء پیر کی ساگی نیں نام وتوار ووتی بلوچی دود ء رہندانی پلگارگ ء سکین ء ہم
 دنت۔ پرچہ کہ بلوچ راج ء مستریں نام ء شرپ آئی ء ہما کؤہنیں دود ء رہندانٹ۔
 اگن اے وشیں یات اچاہاں گار بوتنت گڈاں بزاں ”مُرگ گوں سُنڈ ء شت“ زرگر
 راجی ء تمنی سروکاں ء یک انچیں تزا نگے ء گجیت۔

گوشت سامان ء ہوت ء پہ کچی لشکر ء
 ہما کہ سلامت انت بنیت منی پھلیں پتر ء
 نالامتاں حق انت پُردوچ کننت گور ء
 سر مشانیت ء چوڈ مہ چندینی ہج بر ء
 بے گم ء بلیت تیگ ء گوں پھلیں اسپر ء
 دی ات طلاقاں سنت اش حق ء ماں گور ء

زرگر حسن وت ماں وت ء بے سر ء بے مطلبیں جنگ ء مڑائی ء کشت ء
 گشار ء پشتی وانی ء نہ کننت چیا کہ آء زانت وت ماں وت ء نہ وشی ء ناتپا کی ء بے
 سریں مڑ ء جنگ بے سیت انت۔ بلکیں چوشیں نگیگیں حالت آ سر ء باقی ء وتی جند ء
 زیانی ء گاری انت۔ چومہ بیت اچ انچیں ناتپا کی ء سوب ء در آ مدیدر مئے چک ء وتی
 واہی ء تندار سوگہ ء محکم مہ کننت۔ اچ انچیں ناتپا کی ء مڑ ء جنگاں وتی رکینگ ء باروا
 پنت ء سوج کننت۔

مردم شے اومیت ء بہ کننت جی ء
 لائق نئیں ما ء تو پہ گلاشی ء
 پہ لنلک ء ناکن دیم خراشی ء
 ٹک ء جنگ ء دپ کراشی ء

زرگر حسن یک پہلوال ء بے وانندہ میں بلوچے ات۔ آئی سچھیں امر و تی
 ڈیہہ ء گر ء گٹاں ء بر ء بید ہاں یا مچکد گانی پڑ گوا تیں پیتا پ ء کشاراں تیر بوت۔ بلے
 آئی شائری ء نرم ء نازر کیں مثال شیرانی نیام ء چومر وارد ء جلوناک ء زیب دار
 انت۔ دومی تک ء بلوچی ء عہدی شائراں وتی شیر ء گالانی تہا ہرچ ڈولیں مثالے
 داتہ آ اچ آوانی راجی چا گرد ء در نہ انت۔ زرگر حسن ء و ہد ء باریگ بلوچی ء کوہنیں
 شائری ء گڈی دور گوشگ بیت۔ پمیشا زرگردی عہدی شائراں رند پد ء سر ء وتی
 شائری ء ماڑی ء بُن پدی حشت ء ایر کنت۔ زاناں ہے سنوب انت کہ آئی ء مثال ء
 تشبیہ دی اچ وتی چا گرد ء در نہ انت۔ نازرک حیالی آئی شائری ء مستریں سپت
 انت۔ زرگر حسن وتی مہلنج ء رار چوکیں استون گو شیت۔ ہندے ء وڑ بوئیں انبے ء
 مثال ء دنت تہ دگہ جاگے آئی مہگونگ چوگسدرنگیں کہرباء بیت۔ ہر دیں دوستدار
 وتی سر ء بالشت ء چک ء ایر کنت تہ زرگر ء حیال ء ہونگی استون ایت۔
 سر ہزار نازیں ایر کنت لال ء سر جہ ء
 وپتگ ماں بوپ ء چو کہ استون رچوکیں گچہ ء
 بلے دگہ جاگے زرگر مہلنج ء راپڑی نیں واب ء گندیت۔ آئی چماں یک
 وڑ بوئیں کلاچی انبے ایر انت۔

و ابیں من کٹ ء گل نجات حوری

لال گو شے انبے بو کنت حیری

جاگہہ جاگے زرگر ء مثال چٹ دگہ ڈول انت۔ آء گوں وتی و شیں گالاں

حرا بیں شے آں دی جواں پیشدار بیت۔

چو کہ رام یک انچیں حرا بیں نشانے زانگ بیت کہ اگن اے عیب یا

پولنگ مردم ء دیم ء سرء بہ بیت یاسبز ء مہرگ ء سرء ودی بہ بیت ہر ڈول ء حراب
لیکگ بیت چیا کہ اے انسان ء جلوہ ء رنگ ء عیب دار کنت۔ بلے زرگر یک عجیب
ڈولے ء وتی دوستدار ء راگوں رام ء اے وڑمثال دنت۔

للال ء بُرتہ پہ ڈیل ء اندام ء

جلوناک انت چو سبزیں رام ء

کوری ماہیگ ء چیرلاپ ء اسپیتی ء تزنیپا کی زرگر ء را انچو دوست بیت کہ
آ ء وتی دوستدار ء دروشم ء کوری ماہیگ ء اسپیتی گوش ایت۔

لال شر ء کیت چو کوری ماہیگ ء

تڑیت بہ گل ء ہر چہار سریگ ء

زرگرتی مہلنج ء جوانیں رنگ ء الکاپیں جلوہ ء گندیت آئی حیال ء دوستدار
برابر تراشتگیں الماسے بیت۔

پرمنی چماں مہ لقا حورے جنتی

بیرگ ء الماس تراشتگیں لالے مشکتی

دوستدار ء دست گوں تمللاں اوزگہ ء چوگسد ء انت اے ڈول ء شائر ء حیال
ء گوں اے رنگ ء دروشم ء آ ء گوشے یک سنبلیں دڑ چکے۔ اے ردء زرگر چو توسیپ
کنت۔

گل نئیں لیکن گلشنی دڑ چکے سنبلیں

آ ء گسد رنگیں کہر با دست تاملیں

گو بزی اگو دڑ یک انچیں سلیں ء زہر واریں سہدارے کہ ہر مردم اچانی
وت ء را پھر یزایت ء دورداریت۔ بلے زرگر حسن وتی مہلنج ء بارگیں سرین ء

راچو گوبزء سیرینء چارایت ء گوشى۔

عذروتى گوبزى بارگىں میانء پیش کُتہ

دوستدارء دپء کچکىں دنناں انچوردء کتارانت چو کہ کونجانی کتار بہ بیت ء
ہر دیں آ کندیت تہ آنى دنناں ہبے ڈولء درابنت۔ چوبیدء دزچک لرزیت۔ زرگر
مہگونگ ء دننانانى سپتء چوشى کنت۔

یک ریں مُرگ انت پہ کتارى ء

بیدی لرز انت پہ ہم کنارى ء

دوست ء ہنى رجیں تگىں دست چو خون ء سہرانت ء پداہمے سہرى ء گوں
ہوار چلہ ء مندریگانی، زیب ء جلوہ ہوار بہ بیت تہ اے دوسرى گیش بیت۔ زرگروتى
دوستدارء دستانى ہسئى ء مندریگانی بیانء چو کنت۔

درکف اش بوت رنگھا خونى

چوباں دزنگ انت مُرگ سلیمانى

مہلنخ اچ سرء شودء پدحدیں وتى سیاہیں مہپراں کوپگانی سرء پنج شانیت تہ
گوشے پہ زرگر ء چماں تیوگىں دگنیا ء رايک سیاہى ء مان شانیت۔ ہبے سیاہى چو
بشامى جڑانى سیاہى ء تہارى ء بیت۔ اے درگت ء آء چوش گوش ایت۔

من نظر جت پہ ردے جانى ء

آ درتہ ابراں پہ تہارى ء

کُجا آء گورء کوہ گرانڈ کہ گٹ ء تلارانى دیمء چرانت، برزیں مات بندء
تیراں درک ء دورکن انت کہ مردمء دل اچاوانى ندرہ ء شکارء سیرنہ بیت ء دومى کنتء
کُجا آ بزکاریں گولو کہ گرماگ ء آمینى روچاں شگنزانى کش ء پھناتاں نانى گٹرگ ء

چنت ۽ پرے مچ ۽ پرا۔

مچ ۽ سٹگ جنت یا زمستانی روچاں لوگانی دیم ۽ چنیکاں پولیت۔ بلے زرگر
گوش ایت بازو ہد انجیں دی کیت کہ گورانی رم ۽ تہا ہے بزگیں گولو ہم جنگ بیت۔
اے بارو ۽ چوش گوش ایت۔

گوری آہو ہم بہ بی وصل آلیں!

بوت جنگ گورانی رم ۽ گولو بانزلیں

بازیں شائر دوستدار ۽ سیاہ ۽ بزیں بیکاں گوں زامریں دژ چک ۽ چیڑاں
تشبیہ دینت ۽ کڑدے شائر اے مار ۽ مثال داتہ۔ کسے آہانی سیاہی ۽ جڑ ۽ جمدی گوش
ایت۔ وت زرگر ۽ ہم یک ہندے ۽ مہلنج ۽ بیکاں ۽ جڑ گوشتہ بلے دگہ جاگے آ دوستدار
۽ سیاہیں بیکاں گوں زمزیراں چو مثال دنت۔

مہپر زمزلیں ترانت پہ مسک ۽ عنبر ۽

زرگر حسن یک کنڈے ۽ مہگونگ ۽ بزیں بیکاں زمزیر گوش ایت تہ دومی
تک ۽ آئی کنڈیں برواں شائر ۽ دل ۽ مثال حنجر اں لگ انت ۽ ٹپی ۽ کننت۔ دوستدار
۽ حماریں چم ۽ چوشل سریں حنجر ۽ کنڈیں برواں کاننی سیت ۽ زرگر اے ڈول ۽ کنت۔

مارا پر زاغیں کو کہاں پر زشت ۽ پر زوش کتہ

منے دل آزاریں حنجریں مرگاں ریش کتہ

زرگر حسن ۽ گپتارانی زوان پھکیں ۽ لس ۽ راجی نیں بولی انت۔ آئی سجنیں
گال اچ وتی کلگی ۽ پہوالیں سادہ نیں زوان ۽ ہچ رنگ ۽ درنہ انت۔ زرگر ۽ گپتارانی
زوان ۽ سادگی ۽ آسانی، آئی شائر ۽ وشیں رنگ انت کہ ہمک کسان ۽ مزن آئی
گالاں پہ جوانی ۽ ابید چہ دگہ ڈک ۽ ججالے ۽ سر پد بوت کنت۔ چوناتہ بلوچی شائر ۽

اولی دورء بگرتن گڈی دورء مئے شائزانی گال سک آسان ء زوان اش لس زانت
 بوتہ۔ مئے کوہنیں شائزراں گران ء مشکلیں گالانی بدل ء سادہ ء آسانیں رہندے پر
 وت ء درچتہ۔ ہو کہ اے ردء چنتے شائزراں وہد ء ناوہد ء وتی گالانی تہا گران ء مشکلیں
 لبز کار بستگ انت بلے بلوچی شائزری ء گیشتر بہراج گران ء مشکلیں لبزانی کار مرز
 کنگ ء گستاانت۔ چوش بزاں اچ چا کر خان رند ء عہد ء بگرتن جو انسال ء زرگر حسن ء
 پیڑی ء مئے شائزانی گپتاراں ہیچ وڑیں گران ء مشکلیں زوان گنگ ء دی نیت کہ
 اولس ء پہوالیں مہلوک آوان ء پوہ ء سر پد بوت مہ کنت زانکہ اے ہما کوہنیں رہند
 انت کہ زرگر ء گپتارانی زوان دی انچوسادہ ء آسان انت کہ ہر مردم ایشان زانت ء
 سر پد بوت کنت۔ جہل ء ماپہ نمونہ ء زرگر ء گپتارانی سادگی ء آسانی ء کڑدے مثال پیش
 کناں۔

جارت چہ گلئیں گردسریں ماہاں
 آسک چر انت تلالنی بہارکاہاں
 سید ور انت سبزتاکیں بڑاگاہاں
 ونگ رودینیت گوں سرو شاہاں
 پاچن گوں امن ء ماں جیدرو جاگاہاں
 گوات نوش انت من گوپشیں بانگواہاں

یا

گڈاچے سرنامہاں بیا تو اگازی سالمی
 پہلوان گھن ء قدیمی قمری الہا میں رمی
 اتپاک بُت ہردو بیات لانک ء بدنت قانچی

چند نیں شاگ ء پڑوکیں چنگ ء تاراں دجھی
 قاصدی بند ء برات پیغام ء خطے خادمی
 اچ حکومت ء وریں شہر ء کلاتے درشی

یا

پیش سلام بت پہلواناں نہ بندات گیگ ء گور
 بیتیں وش آحت بلوچی رسم ء راہ ء چے صبر

یا

شہم دینت دیم ء شمشک ء مرورد زری
 مہرباں آورت کدہ ء تاسے زرگری
 ہیر ماں تاس ء کدہ ء کیپ ماں سومری
 کئیپ ء ماجیناں میربوانی ہیراں گل پری

یا

گوات سراں ہونکیں سمین کشیت پہ مدار
 لڈ انت پہ نازی سرشماں ہن بوئیں بہار
 او صاحب ' خاتون ء پہ ہے دستور ء شمار

یا

سُہر منی پیری داتگ انت گوناپ زرگر ء
 مہپر زمزیلیں ترانت پہ مسک ء عنبر ء
 مُشتگ ء سیگار تگ من ء کار ء نوکر ء

یا

یک گور ء بستگ کیگد ء ماڑی
 من ہمودا بالا ء منی ساڑی
 ایوک ء تہنا نشنگ ات نیاڑی
 گوں من ء بھنگاں بیتگ ات واڑی
 شکر ء شیر ء کرتگ ات جاڑی
 نوشت انت جواں ء پہ لڑے لاڑی

یا

نود کج ء سیاہیں مہپراں مین ایت
 کوش گل ء سر زلیاں بہ چندین ایت
 لگ انت انارکاں ' ڈک ورا انت دڑاں
 برپیں چُنی ء دامن ء کراں
 کُنلانی آپ داتگیں سُہراں
 شنگ بنت بو ماں ہم ردریں کلاں

زرگر ء بڑزے ء اے کڑدے گال سہراکننت کہ آئی گپتاراں ماں روانی ء
 ابید چنکہ سادگی ء آسانیں لبز ہے ڈول ء ہوار انت کہ مردم بید چہ دگہ ڈک ء جبالے ء
 ایشاں سر پد بیت۔ اے گالاں اگن یک زہگے ء دیما بہ گو شے تہ آء دی ایشانی
 مطلب ء پہ شری ء پوہ بیت۔ ہو کہ زرگر حسن دی بازیں جاگہاں چومے اندگہ کوہنیں
 شائراں وتی گالانی نیام ء عربی ء پارسی ء اردو ء لبز کاریت۔ بلے ہر ہندے ء کہ اے
 دری لبز کار مرز بوتگ انت ہم یک انجیوں وڑے ء کہ شیرانی تہا اے لبز ہج پد رے

درآمدزا نگ نہ بنت بلکیں ہر کس ایشانی مطلب ء زانت کنت۔

زرگر حسن یک پہلوالیں کلگی بلوچے ات، بلے آئی تیوگیں امر ماں کچ ء
سردار میر محراب خان گچکی ء دیوان ء تیر بوت۔ چوشیں یک نامداریں سردارے ء
دیوان ء وتی روچانی گوازینگ ء سوب ء آئی دل ء پہ مستریناں مزنیں شرپ ء عزتے
است ات۔ زرگر ء مدام وتی جند ء را کتر لیک ات۔

سردار میر محراب خان گچکی ء بیرانی ء پذیر گر ء وتی منتگیں روچ گوں واجہ میر
محمود خان گچکی ء میر عنایت اللہ گچکی ء گوازینت انت۔ سردار میر محراب خان گچکی ء آئی
بچانی نزکی ء سوب ء زرگر حسن ء را کچ تن بمپور ء باہو ء درحتیں نامداریں سراں گوں
ند ء نیاد ء مجلس ء دیوان ء شرپ رست۔ زانکہ پمیشا آئی مسترین مردمانی عزت وتی
فرض زانتہ۔ ہر مردم ء آئی ء ڈول ء عزت داتہ۔

شائر دزک ء حاجی سیف الدین دہواری ء بارواچوش گوش ایت۔

۔ بزاں سیف الدین حاجی کجا منت

تمام دہواریانی خان ء جام انت

دگہ جاگے زرگرتی شعرے ء تہا کپوت ء قاصدی ششتائیت ء محمد عیسیٰ ء

بارو ء چوسر ء سو جے کنت۔

گر بشو تعظیم کن سمجھناک ء

محمد عیسیٰ ء صاحب ادراک ء

داتگ روژنائی خالقیں پاک ء

یات حدائی حق انت شرپناک ء

شائر تی ہندے ء ماں وتی گالاں میرنواب خان ء میر عظیم خان ء گوں وتی

مہلوک ء شریں سلوک ء مردم گرمی ء پچار ء اے ڈول ء کنت۔

رعیتاں باز مہرباں انت ہر دو فرزند ء پدر

بہر رعیت پروری ء میر عظیم خان پیشتر

نشنگ انت یک مسند ء میر ء امیر ء شال گور

زرگر حسن واجہ میر محمود خان گچلی ء سپت ء کنت ء آ ترا جہان ء پھل ء وتی قومدان ء

اومیت ء سا یگ لیک ایت۔

حدا زانت محمود خان پھل انت جہان ء

گل از گچلی ابن انت محراب خان ء

پناہ ء سد اومیت گل قومدان ء

بیت ہر کس سوالی زرفشان ء

اومیت بے قیمت انت گوہر لسان ء

ہو کہ زرگر ء وتی شیریانی تہا واجہے مزن سپت ء ثنا کتہ بلے اگن ہورت

بچارے تہ زرگر پرے سپت ء میاری دی نہ بیت۔ پرچہ کہ زرگر ء وتی تیوگیں زند ہے

واجہانی دیواناں تیرکت۔ زرگر یک بلوچے ات۔ آ ترا وتی بلوچی میار ء دود ء

رہبندانی حیا لے است ات۔ بلے پدا ہم ما اے گپ ء سدا کاں کہ زرگر ء ہرچ ہندے

ء وتی واجہانی سپت ء ثنا کہ کتہ ہم چہ دگہ لالچ یاد لما نگی ء حیا لے در بوتہ بلکیں آئی

ایشرا وتی فرض زانتہ۔ اے بارو ء وت دی گوش ایت۔

نہ من گوشتہ شیر پر فخر ء شان ء

پریشاں ڈروگ نہ بستگ مئے زبان ء

من نہ داگ زیاد ہیں اوصاف بہ خان ء

ملک زیادہ ترانت و تاج بیان ء

چراگے روژنیں اندر جہان ء

زرگر حسن نہ ایوک ء واجہانی سپت ء شناکتہ بلکیں بازیں جاگہاں آئی ہے
 واجہاں ء آوانی گہنیں پت ء پیر کی راہ ء رہبندانی رند پدی ء سوج داتہ۔ آ واجہانی
 سستی ء نزوری ء پیشدارگ ء ہیچ باکے نزانہ۔ زرگر تچکا تچک گوش ایت کہ اگن
 شاپہ راستیں جبر ء گوشگ ء من ء پرما ت گڈاں گوشاں بدارتو ایشرا جوان بزانت
 کہ گلیں ملامتی شے گردن ء انت ء دگہ کسے ء راگناہ نیست۔ اے سرحال ء آوتی
 اُستاکارانی سروک واجہ فتح محمد ء بارو ء گوشی۔

حق بلوچانی ماں تئی داریں گردن ء

تومن ء پرماے بہ گوش نیست ء گناہ ء

زرگر حسن ء نہ ایوک ء مستر ء کماشانی سپت ء شناکتہ بلکیں آلس بلوچ راج ء
 دی یک جوانیں چمے ء چارایت۔ بلوچ راج ء گوں ہوار آ قومی لیکو ء بولک ء ٹکانی
 مستراں ہم کارایت چوش کہ یک ہندے ء آ ء وت گوش ایت۔

اودے کہ قومی مردم انت بازیں

قوم بلوچانی انت سرفرازیں

شائر ء وتی گالانی تہا حُد اء رسول ء سپت ء توسیپ ء ابید پیر ء بزرگانی ستاء
 دی کرتہ۔ آ ہے پیر ء بزرگان ء پہ عزت ء چمے ء چارایت۔ ہو کہ آئی ایشانی زیارت ء
 ادیرگ نہ دیتگ انت بلے پدا ہم شائر آوان ء نیکیں ء حُد اء نژیکیں مردم زانہ۔
 آوتی گالانی لاپ ء ایشاں ء بزرگ ء اولیا گوش ایت۔ آئی نژیک ء غوث اعظم
 دستگیر ء رتبہ ء درجہ ہممنکہ مزن انت کہ شائر آ ترا سبھیں پیر ء بزرگانی سرء تاج بزاں

اچ کلاں مستریں بزرگ لیک ایت ء حضرت معین الدین اجمیری ء تیوگیں
ہندوستان ء واجہ ء بادشاہ ء درجہ ء دنت۔
اے بارو ء شائر چوش گوش ایت۔

است بر پیر ء پکیراں غوث اعظم تاج سر

شاہ ہند سلطان اجمیر اولیائے پُر ظفر

زرگر حسن کچی ء شائری ء سر ء اے سُبکیں چم شانک ء چہ جوانی ء سہر ء
پدر بیت کہ آء مئے کہنیں شائری ء گڈی دور ء یک شریں ء نامداریں شائری
بوتہ۔ آئی وتی شائری ء ماڑی ہما کوہنیں رہبندانی سر ء چست کتہ ء گوں ہندی
رپک ء ڈولاں آتزازیب دار ء جلو ناک کتہ۔ زرگر حسن گوں وتی وش ء شیر کنیں
گالاں، پہکیں زوان، برز ء بالائیں حیال ء سوب ء بلوچی ء مشہور ء نامداریں شائری
سزپ ء جاگہ کنت۔ آئی شائری ء گیشتریں بہر عشقی انت بے شائری ء ہرتک ء
میداناں آئی وتی زانت ء پک ء حیال ء مرکب ء تاجینگ ء ہیچ ڈول ء دل نہ رنجیتہ۔
ہرچ وڑیں بے راہیں گٹ ء تاراں آئی ء زانت ء پکر ء حیال ء راداشت نہ کتہ۔
اے میدان ء زرگر حسن ء چومر وارد ء کما تگیں ڈڑیں گیتار آئی شائری ء مزنی ء نامداری
ء مستریں ثبوت انت۔ اگن زرگر حسن وتاراں ملا پازل ء مٹ ء بدل گوش ایت تہ اے
جر ء ہیچ شک نیست کہ آء وتی و ہد ء پازل انت۔

گر من ء شاہ توپکے بکشی
 دل منی بُزریں دھومگے تکشی
 من تلار دیے وپتگ انت وکشی
 بیگہاں رومست کن انت ریشی
 توپک من سنگ ء ایر بیت نکشی
 مُہرگ ء اندر دیدپاں رکشی
 ٹیگر ء زریں لنگلی ء کشی
 دزگگ ء کوہے من سر ء جکشی
 ہر دیں کہ پاچن من پڑے ایر بیت
 اچ شکار گوشت ء دل منی سیر بیت
 چادرے چیر گیجاں نلائی
 رکعت ء نفل آں من کناں جاری
 رب منی زنبیناں ء بکشاہی

بریقین زانت زرگر کچی شائریں
 بریقین زانت زرگر کچی شائریں
 آخری دہرء پازل ء مٹ ء دروریں
 قاسم ء بوہیر اچ بہادر ء سے سریں
 زندگیں مرد چہ مردگاں باز دیما تریں
 گال سخن چینیں گوں ہے شیر ء زاہریں

جی ترا بانگواہ ء سمین سارتیں

جی ترا بانگواہ ء سمین سارتیں
 آپ چراشت اے ء بصرہ ء بہ وارتیں
 گوں زری نمسی ہاں بہو ۲۔ کارتیں
 من دم ء سہب ء کہکراں بیارتیں

دَرِ اَوَّلِ آسْمَانِ اَشْ بِهٖ سِيْكَارَتِيْنَ
 مَوْلَمَ ۱ ۽ سِرْكَوَاتِ ۽ چِطْرَانِيْنَ ۲ ۽ تِيْنَ
 هُوْرَاوْنَ كُوْنَ اِيْرَاوْنَ ۳ ۽ كِطْرَانِيْنَ تِيْنَ
 رُهِدْ ۽ كُوْنَ هِطْلَاوْنَ بَرِطَانِيْنَ تِيْنَ
 اِسْتَوْنَاوْنَ ۴ ۽ هِنْكَوْ بَرِطَانِيْنَ تِيْنَ
 دَرِ اَوَّلِ شِهْمَاتِ ۽ كِرُوْكَوْ بِي
 هِرْكَوْرَ ۽ شِهْمَ ۽ اَسْ رُوْكَوْ بِي
 مِيْكَائِيْلَ هُوْرَانِيْنَ سِرُوْكَوْ بِي
 نُوْكَوْ اَپْ مَالِ سِيَاهِ دُنَاوْنَ شِرُوْكَوْ بِي
 هُوْرَاوْنَ بِهٖ كُوْرَاوْنَ اَتِ ۽ پِهْرْكَنْ اَتِ بِنْدَاوْنَ
 سَبْرْكَنْ اَتِ كُوْهِ ۽ كُوْجِكَوْ ۽ سِنْدَاوْنَ
 شَاتِ كَنْ اَتِ مِيْتَاوْنَ حُدَاوْنَ ۵ ۽
 عَاِجِزَ ۶ ۽ اُپْتَاوْهٖ بِهٖ بِنْتِ كَنْدَاوْنَ
 وِشْ بِهٖ بِنْتِ سِيْرِيْنَ سَالِ بِهَارْكَوْ اَبِيْنَ

۱- وهد۔ موسم۔ ۲- سرزورگ۔ بناکنگ۔ ۳- ایرگوات۔ ۴- چوکهورء شگرء لونجان انت۔
 ۵- مالء اوندان۔ مال واجہ۔ ۶- وارگریب

(مس) کوردِ پاں ہچھوڑا۔ بنتِ گداں سیاہیں
 پیشِ دراں نندِ انت آءِ جنک ماہیں
 دل پسندیں سیمان مرا گاہیں ۲۔
 گوں گماک ۳۔ آلودہ کننت آہاں

(نوں) جازرات چہ گلئیں گردِ سریں ماہاں
 آسک چر انت تلانی بہارکاہاں
 سید ور انت سبز تاکیں بڑا کاہاں ۴۔
 ونگ روویننت گوں سر ۵۔ شاہاں
 پاچن گوں امن ۶۔ ماں جید ۷۔ جاگہاں
 گوات نوش انت ماں گو پشیں ۸۔ بانگواہاں

۱۔ ہمدپ۔ ہم بند۔ ہم ڈک، ہم لوپ۔ ۲۔ سبزہ زار۔ ملگزار۔ ۳۔ گم وار۔ گم زور۔ منلور۔
 ۴۔ یک کا ہے ایت۔ ۵۔ لید۔ کا بچر۔ ۶۔ تہار ماہیں بانگواہ، مہلہ نیں بانگواہ

نوش کن انت گل گرک اے ۱ ۱ ۱ بہارین ۱ ۱
 ایر کپ انت شبپ دزنگ ۱ ۱ ۱ تھارین ۱ ۱
 ماں گراں آپ کن انت تھارین ۱ ۱ ۱
 سک بنت مات ۱ ۱ ۱ بنداں حسارین ۱ ۱ ۱
 من گر ۱ ۱ ۱ گٹاں سد نہارین ۱ ۱ ۱
 (نوں) منی بالاد بہ نندی ماں مجلسے شاہی
 پر وتی دیوان ۱ ۱ ۱ مراگاہی
 بنیت من ۱ ۱ ۱ چورگیے ۱ ۱ ۱ بہ دنت ڈاہ ۱ ۱ ۱
 یک شکار مردے تیز کیت راہ ۱ ۱ ۱
 پر تئی دیوان ۱ ۱ ۱ مراگاہ ۱ ۱ ۱
 من وال ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ خمے بان ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ چہ جاہ ۱ ۱ ۱
 راست کناں چوری ۱ ۱ ۱ گوشنگیں گواہ ۱ ۱ ۱
 گنداں شکاری ۱ ۱ ۱ تیز کیت چُست ۱ ۱ ۱

۱۔ ناڑرکیں کاہ۔ نوک رُستگیں کاہ۔ ۲۔ برزء مزینں کوہ۔ ۳۔ گٹیں۔ گریں۔ بے رائیں۔
 ۴۔ زہگ۔ چُک۔
 ۵۔ مال۔ سوچ۔ ڈس احوال۔ ۶۔ نیم پادا یگ۔ اچ پیری ۱ ۱ ۱ سرین ۱ ۱ ۱ کمانداری۔

دنت سلام ء ء نندی یک گست ء
 مائے پہ وش اتک ء گراں جُست ء
 دنت تمام حالاں پر منی دست ء
 من پانچیں سیدانی جلباے دیستہ
 کم تہ کم ہژدہ نونزدہ تن بیست ء
 پر حساب بُزگل سے ۲۔ سر ء گوستہ
 (من) دست مداراں ء لوٹاں وتی براساں
 دل عزیزاں ء مجلسی خاصاں
 ہماکہ گون من ہمدرد انت شپی پاساں ۳۔
 منی مُشکلاں ہمدست ۴۔ ء کنت آساں
 یک بر تمام کاراں پُشت گوش ۵۔ کنت
 اوّل توپک ء مُشت ء موش کنت
 مہرگ ء کنڈ ء پُر ء خروش ۶۔ کنت

۱۔ سیدانی رگ۔ ۲۔ سکی۔ ڈک۔ ویل۔ ۳۔ رُوت۔ چنگ۔ ۴۔ پدجنگ۔ یلہ دنیگ۔
 مہتل کنتگ۔

۵۔ بروبر۔ تچک۔ راست۔ ۶۔ سے چند۔

شست گیت مل ۱۔ ۱۔ ۱۔ چم ۱۔ گوش کنت
 گام ۱۔ ۱۔ پوٹاں ۲۔ ۱۔ ۱۔ کم ۱۔ ۱۔ گیش کنت
 مجلس ۱۔ ۱۔ مرداں دُرستاں پیش کنت
 رند ۱۔ ۱۔ لترہ ۳۔ ۱۔ ۱۔ دچرپ ۱۔ ۱۔ جلد ۱۔ ۱۔ پوش کنت
 توار کن ات کارداریں کنیزک ۱۔
 پر ہما خاصیں نوکر ۱۔ ۱۔ چک ۱۔
 ٹینگ ۱۔ ۱۔ ۱۔ پرماں ۱۔ ۱۔ کار کنت پک ۱۔
 توشگاں برپا ۵۔ ۱۔ کنت پہ یک دزک ۱۔
 جلد ۱۔ ۱۔ اشتابی تورگے دوپی
 آرتاں پہ سیمی گچنے گچی
 دہ من ۱۔ ۱۔ پانزدہ من بہ بنت کچی ۶۔
 دراجیں دوڑائے نئے کہ پنچ روچی
 تیار کنت اشتاپی ہمک طعام ۷۔ ۱۔

۱۔ توپگ ۱۔ مہرگ۔ شست۔ ۲۔ کچ۔ فٹ Feet۔ ۳۔ توپک ۱۔ صاف کنوکیں چٹ، Pull
 Through۔ ۴۔ زرگپنتگیں خدمتکار۔ گلام۔ ۵۔ تیار۔ جریدگ۔ ۶۔ کچی یک من انگریزی
 دوانزدہ سیرانت۔ ۷۔ پارسی لبزے بزاں وراک۔

(ما) کنڈگ ء گوازیناں کناں شام ء
 آء سر ء شپ تہ گڈی ہنگام ء
 ما ورنائے رنہیناں پہ یک گام ء
 مس شکارجاہ ء رس انت بام ء
 واب نیت سلطانیں نکو نام ء
 نئے کہ ساقی ء کلیت آرام ء
 شربہ کنت بزنج ء مرگ ء آرام اے ء
 ما وراں ایشاں انون گوربام ء
 گڈ ۲۔ کناں کوہ ء شور ۳۔ انجام ء
 سہب ء کہ نوشاں چاہ ء بسکوٹاں
 لانک بنداں گوں ٹلہیں سرچوٹان
 ماکنناں اول سرشماں لوٹاں ۴۔
 ناگاہ دربتیت بزلگ جہلکے لیٹاں

۱۔ اچار۔ چٹنی۔ ۲۔ آسرکننگ۔ توام کننگ۔ پیلوکننگ۔ ۳۔ جگا و کوکار۔ توار و جاک۔
 ۴۔ پٹنگ۔ شوہاز۔ پولگ

ڈیک بہ وریں مامن دُھوگ ۱ء چوٹاں
 من مزینیں سید ء پاجناں بیٹاں ۲ء
 قول انت کہ تیراں پر حسد چیٹاں ۳ء
 چو قصاب اش یک جاگہ ء کُٹاں
 توار کناں نور محمد شکاری ء
 بیا بہ بُو پیسر تو گوں لاری ء
 ما تئی رند ء ہمکناری ء
 آ پاداتک پہ توفیق حُداوند ء
 آ سر ء بوت ماتمام رند ء
 سرکناں بُوت مس تہہوریں ۴ء بند ء
 من ہما پیشی جاگہہ ء ہند ء
 ما پما پیریگیں پد ء رند ء
 بُزگل ء گندیں گوں دگہ چند ء

ناگہاں گئے اے کشتیں سارتیں
 جک ۽ جت اوشتاۓ بٹکارتیں ۲
 پر منی بلاد ۽ بہ شاکارتیں
 پر زبان ۽ لبز ہے بیارتیں
 من ترا سوگاتے دیاں لکھی
 چے انت منی مستاک ۽ مبارکی
 اچ تئی نیکیں تاطعہ ۽ زور ۽
 من حصاراں گندیں گوں مُج ۽ گور ۳ ۽
 گوں پاچناں یک جاگہ چرانت ہور ۴
 بیا ۽ تماشاۓ شر بہ کن دُور ۵
 ما شت ۽ سرکت سنگئے ۽ چیر ۶
 پاچنیں سیدے رُستہ چوٹیر ۷ ۴ ۽
 ٹاہیں گوک چُک ہچ نہ کنت بیرا ۵
 مارا شکاری ۽ نیشٹ ادا دیرا

۱- گین - ساہ کشک - ۲- دپ ۽ ٹکینگ - دپ ۽ توار گجگ - ۳- مزن ۽ ٹوہیں صید - ۴- مزن
 پزور - سنوکار - ۵- ہمسری - بروبری - مقابلہ -

صاحب گوآت حراب انت چے جاگہ ء ایرا
 ”نام“ اڈھنت اے“ کوہے کھوریں ”کنیر ۲۱“
 سیداں مئے گوآت جنت کن انت بیرا ۳
 ما ء شکاری گوں ہمبلاں میراں
 پہ تگ ء دزک ، پر گل ء شاداں
 ما شتہ سر بندی کتہ سیداں
 ماں برزگ ء ورنانشت انت ہم گوش ۴ ء
 ما وتی جاگہ وش کتہ پیش ء
 سید تمام اتکہ شنگ انت من گواش ء
 نود شنز انت ء سر کتہ کوش ء
 مولے وشیں سید شتہ ہوش ء
 کپتہ من گل گرک ء ور ء نوش ء
 بے گت ء کوپ، ترس ء اندیش ء
 دل منی زیادہ پہ مزن ریش ء
 آء بزاں اندیمیں برزگ ء سروش ء

۱۔ کلاخچ ء دگ ء یک کوہے ء نام انت۔ ۲۔ کلاخچ ء یک کوری ء نام انت۔ ۳۔ واترکنگ۔
 برترنگ۔ ۴۔ نزدیک کر پہ کر۔ ۵۔ کوہ دیم۔ ۶۔ پشت ء۔ پہنات ء۔

توار کتگ سنگ ء پر منی گوش ء
 من کش ات اشتاپی پنچ تیر چرا پوش ء
 جلد ء اشتاپی ایر کتہ سنگ ء
 مہر گوں داشته یکے ء ونگ ء
 مارا شکاری ء نیشہ پہ جنگ ء
 یک ساعتے گونڈیں صبر بکن انگہ
 تئی دعویٰ دار پیداکیں چرے رُنگ اے ء
 تو پہ نیم چچی چار چرے دزنگ ء
 اوّل گوں گورچک ء بہ کن جنگ ء
 پر وتی دستاں پُروش مزن ونگ ء
 پہ بُنی روچاں ۲۔ ایرکن بُن ۳۔ سنگ ء
 پنچ شکاری ء چو نہ بوت مُوکھہ
 ناگاہ منی دیم ء میک ۴۔ بوت چوکوک ء

۱۔ تنک ء بارگیں راہ۔ گٹھیں کشک۔ ۲۔ پدی روچاں۔ آیوکیں روچاں۔ ۳۔ نشانی۔ یات۔
 ۴۔ اوشتات۔ پاداتک۔

پہ بلو ہی پنج تیر ایر کتہ ڈوک ۲۔ ء
 مہرگوں داشتہ یکے ء بگل توک ء
 چٹت پنج تیر ء کت چرا جوک ۳۔ ء
 (من) زانت وتی حصہ گپتہ سالونک ء
 پر ہے کارانی بد ء نیک ء
 من دگہ پنج پاچن کتہ ٹیکہ
 من وتی براساں ء نہ دات دھوکہ ۴۔
 آہاں پر خیالے ء دور نہ کت توک ء
 پرشگاں توری داتگوں ٹوک ء
 نوں گرات دہ تیراں چوکٹا ٹوک ۵۔ ء
 دلراد گون ات گوں ہے توک ء
 دوئے پہ یک تیرے ء کتہ جوکہ
 سیداں بہ مات بنداں کتہ تکہ

۱۔ اشناپی۔ پہ زوتی۔ ۲۔ حاک ء ڈڈیں ڈنک۔ سنگ۔ ۳۔ اوشنگی بالاد۔ ۴۔ اردو لفظ بزاں
 پڑاگ۔ درونگ رودنیگ۔ ۵۔ مچ ء تریں کانزگ کہ زہگے اچ نیام ء تل دینت ء پہ لتیب ء
 توارگیجنت۔

گوست انت ء آ دیم بوتنت چه ڈک اء
 من شتوں جونان ء کناں پک ء
 شش جتہ براسیں مرداں یک یک ء
 من ء کالیا ۲۔ مٹ دیستہ ایوک ء
 پر مر ء جنگ ء لانک بستہ ناحق ء
 ازہے توک ء دگہ تیرے دا تگلوں چک ء
 من زانت کہ وارثہ یک زویں لگ ۳۔ ء
 سے کس ء ترینت دیم کتگ حق ء
 کشیتہ کارچ ء ایر کتہ ہلکہ ۴۔
 پنجگ ء زور اوں پر کتہ سک ء
 سر پر غنیمت ء بُرات یک ڈک ء
 اچ برزگ ء ایر گیتگ کت انت جہلاد ۵۔
 یک سٹے سبزیں اش کتہ آباد

۱۔ گٹیں راہ۔ بندیں کشک۔ ۲۔ صبدے ء یک قسمے کہ ہندوستان ء ودی بیت۔ ۳۔ ٹوہ۔ زند ء
 مزن۔ ۴۔ کارچ یا زحم ء جل، پُوش۔ ۵۔ جہلار

پنج بچیل دراجی ، سے بچیل پہناد
 مُشتہ ء شاہ چہ شش بچیل ء زیاد
 نشتہ بہ سنگے ء سر منی سد شاد
 سر منی سد شادیں گماں آزاد
 مثل ء نوک سور انت منی ملگی بالاد
 (کہ) بلے شکار مرد ء زندگی برباد
 پاچنیں سید گر ستر لٹاے بیت
 زندی ء ٹوہی ء گر ء گٹ بیت
 یا کہ پہ گندگ ، یا کہ پہ پُٹ ۲ے بیت
 دیم ء مرد پورا ساوج ۳ے مٹ بیت
 پاچنیں سیدانی نشاں شاہ انت
 بیا من ء جُست کن من گوشیں آ انت
 پنجر ۴ے ء دیما رُستگ ء گواہ انت
 لنت دنیا گرز من پُرسے
 یک انت زن ۵ے ء دنداں ء شکار ہرے
 ہمسراں ، کمتر کس نہ انت کسے
 چُکاں یک ماسے ، بچاں یک پسے

اے دو بیست مٹ انت گوں ہما چل ۱
 کن ات سالونک گو زیت کل ۱
 وش ہما یکیں ساعت انت ۱
 دل مہزت ۲ اوست ۲ پہ گرانمل
 گوں دگر ورنائے کپیت ہل ۱
 نئے کہ بیت رنج نئے کہ بیت گلہ
 کشیت وتی دیم ۲ ہندو ۲ نل ۳
 میہہ کنت پاداں مس شپ ۲ میل ۲
 پہ پت ۲ پیراں ایر کنت مل ۲
 چو بی جنے سی کارچے دل ۲ کل ۲
 بو شکار ۲ چو آسمی پھل ۲
 شاہ پسندیں مس مجلس ۲ کل ۲
 کت شکار سلطانی عنایت اللہ
 محراب خان ۲ رود پتگیں دل ۵
 گچی ۲ قوم ۲ سر پتگیں پھل ۲
 شیر جتہ سوناریں حسن اللہ
 زرگر ہم لوٹیں کمیں ماشاء اللہ
 بے چارہ حامی ۶ ۲ نہ انت نلا
 من کسانی ۲ ونتہ بسم اللہ

منکہ اوّل بر زبان وصف کرم ساز کناں

منکہ اوّل بر زبان وصف کرم ساز کناں
 خمس اے اوقات سجود بر حیّ بے نیاز کناں
 بعد تحیات ء سلام ء ذکرے آغاز کناں
 نفس ء شیطانیں لعین ء ازوت ء ناراض کناں
 ہر دو دستاں بردرز لطفِ عطا ۲۔ دراز کناں
 درد خود ظاہر بہ نزد واقف ء راز کناں
 پروت شاہی تباں عرض گوں حُدا باز کناں
 بُوئے گل آید ز نعتِ مُصطفیٰ خیر البشر
 است ء لِدّتے دود خوشتر ۳۔ کند ء شکر
 کرد بر ہر چہار یاراں بُوئے آں نسریں اثر
 از گل بہ شگفتہ پر ۵۔ تو یافتہ شمس ء قمر
 است بر پیر ء فقیراں غوثِ اعظم تاج ء سر
 شاہ ہند، سلطان اجمیر، اولیائے پُر ظفر ۶۔

۱۔ پنج و ہدء نماز۔ ۲۔ دراج کنگ۔ شہار۔ دیگ۔ ۳۔ تام۔ وشی۔ شیر کنی۔ ۴۔ وشر۔ شرتر۔
 ۵۔ روشنائی۔ تجلی۔ برمش۔ ۶۔ پھر طاقت، کٹ ء سوب ء واجہ۔ ۷۔ نادانندہ۔ بے علم۔

سید ملتان شریف ء نیست ہم جیوہاے دگر
 حمدِ حق، نعت محمد ﷺ، مدح ۲۔ پیراں مختصر
 منے دل ء اتکہ خیالے تو بہ کن چندے جبر
 قاصدے ہمراہ خط ۳۔ ء راہ بدے مُلکے دگر
 عجز ء ۴۔ معزوریں سلام بلہ روانت اندر سفر
 گڈاچے سرنامہاں بیا تو اگازی سالمی ۵۔
 پہلوان کوہن ء قدیمی قمری الہا میں رمی ۶۔
 اتفاق بت ہر دو بیات لانک ء بند ات کامی
 چند نیں شاگ ء پڑوکیں چنگ ء تاراں دلجھی
 قاصدی بند ء برت پیغام ء خطے کادمی ۷۔
 اچ حکومت ء دریں شہر ء کلاتے درشی ۸۔
 گلشنیں پیدارک انت ء مسکن شرپے حاکی
 برزے آراستہ نیں، گل رنگ ء بوئے آسمی

نشنگ انت شاہی تمہیں ، حانزادہیں شاہ ء پسرے
 میرنواب خان کمال خان، میر عظیم خان نامور
 بہ مصلحت آمیزگیں ۲۔ گپ ، ہتر بوئیں جبر
 رعیتاں باز مہربان انت ہر دو فرزند ء پدر
 بہر ۳۔ رعیت پروری میر عظیم خان بیشتر
 نشنگ انت یک مسند ۴۔ ء میر ء امیر ء شالگوڑ ۵۔
 چونیں سوالی بے نان ورد نلکانی نپر ۶۔
 ہاوتے نیکیں پہ شاہ ء زادگ ء کُرتگ اثر
 شیر کسے ء لجان ء نچاری پہ حیا لے بد نظر
 کربش ۷۔ تعظیم کن ات شہزادگ ء را بے قدر
 پیش سلام بت پہلواناں شر بہ نندا ت گیگ ء گور
 بیتیں وش آحت بلوچی رسم ء راہ ۸۔ ء چے جبر
 شائراں دیر ء مدارت گر شما دانش ۹۔ ورت

- ۱۔ پس ء بچ۔ ۲۔ اواریں۔ ۳۔ کُنڈ۔ تک۔ نیمگ۔ ۴۔ یک ہند۔ یک جاگہ۔ بروبر۔
 ۵۔ گریب۔ بزکار۔ درتگ پُچ۔ ۶۔ مردم۔ ۷۔ کورنش۔ ۸۔ بلوچی رسم ء حال احوال ء گرتگ۔
 ۹۔ پہمندگ۔ زانکار۔

دستاں پہ نجاراے تراشیں چندنیں شاگاں بر ات
 ٹیپ ۽ زیل ۽ گوربام نگرئیں گروہاں گر ات
 کرہ گورانی شکار ۽ زحم جنیں مرداں زر ات
 وش گوشیں دمبورگ ۽ چنگ ۽ سروزاں سازکن ات
 بلبلی سد دردناکیں نالہاں آواز ۲ کن ات
 کسہ ۽ پنت ۽ نصیحت شاہ پسند ۽ بازکن ات
 پیشی مردانی بیاں ۽ کسہاں آغاز ۳ کن ات
 گر نہ انت معلوم کہ پیشی بادشاہاں چوں کتہ
 دو سہ شاہی نظیر ۽ پیش کن ات پُر عزت ۽
 حاتم ۽ نوشیرواں ، قارون گول گنج ۽ دولت ۽
 یادگار انت پہ پدیں مرداں تہ یوم القیامت ۴ ۽
 پشت پدیاں اختیار انت ہرچی دوست کنت پروت ۽
 بادشاہی نوشیروان ۽ چوں کتہ وتی نوبت ۵ ۽

بختک ء ہمراہی ء کاپری ء میت ء
 سد ہزار شاباش ملو ء عدل ء ٹیری ء مت ء
 حاتم ء در نوبت ء وہد ء تولداے چش کتہ
 آء مبارکین سگی ء دیم چو لال ء رکشتہ
 بونگ ء روج ء ملک زادہ ء سخاہ تکشتہ ۲
 آء شپ ء بتلاں تماماں شاہ ء جیرا بکشتہ
 پر سر ء مال ء سخاہ ء شاہ ء لنگر کشتہ
 نام ء نوک انت مس جہاں ء تومہ گوش مرتہ شتہ
 کاپرے گر چہ مہ بوتیں لائق ات پر جنت ء
 قارون لعینیں ات کلیم ۴ ء اُمّت ء
 حضرت ء موسیٰ ء گوہار تک ات پہ ذات ء نسبت ۵ ء
 در اوّل تورات کتاب ء پیروی کُت حرمت ء
 رند ء گنج باز جمع کُت، زُرت بجیلی بے مت ۷ ء

۱۔ ودی بونگ ء وہد ۲۔ پہ حُب لونگ ۳۔ روز۔ راشن ۴۔ حضرت موسیٰ ء نام انت۔
 ۵۔ نسب ۶۔ پشت ء رونگ۔ پدگیری کنتگ ۷۔ نابود۔ نالائق۔

نیکہ وارت ء نیکہ دات پر حدا بے قسمت ء
 اچ بجیلی ء حدا ء لعنتے ثابت کُتہ
 خاصیں دژمن بوت حدا ء پر زکواۃ ء کُنت اے ء
 نا اومیت از رحمت ء رب ء لقاتے کُت دت ء
 یات کن ات مرداں حدائے عزوجل ء قدرت ء
 گنج قارون چک بہ چک بوت انت پہ رب ء حکمت ء
 ماں زمین ء ایروان انت ء روانت تنے مُدت ۲ ء
 دارگ ء جاہ اش کجام انت دوزخ ء جہلی سطح ۳
 بعد از ایشاں سد ہزار شکر گراں از قادر ء
 باوتے نیکیں اتاگرتک یلیں نام آدر ء
 عدل چو نوشیروان ء داتگ حاتم درور ء
 تمپ ۴ ء کچ ۵ ء نال ۶ ء بیلہ ۷ ء تا کراچی ۸ ء بندر ء
 کس نہ رنجیننگ ملوک ء بیت ملول ۹ ء من خاطر ء

دست بنداں دُعا ء لوٹاں رب ء سد گنجیں درء
 پہ زر زوالیں میرِ عظیم خان ء بلند تختیں سرء
 عمرء گوں بات مشتری اء، طالع چو اسکندر ۲ء
 دشمن ء در زیر ۳ء پابنت برکت ء پیگمبر ء
 خدمت ء عالی جناب ء عرض بہ کنت یک شائرے
 پر تئی واسطہ گوں رب ء دُعا لوٹی زرگرے
 ریمپل ۷ء چانکو سازیت، مستری آہنگرے
 نیک دعاگوئے کدیخی خانہ ذاتیں نوکرے
 سد اومیت انت کہ پہ کار جناب ء پرماں برے
 بژن ۴ء اپسوزانت گریب ء مس دل ء صاحب ۵ء کلام
 قاصدے مارا کتگ راہ داگ پر تو نیک نام
 چاکر ء خدمت گزار ات کنت تنازع ۶ء المدام
 خدمت ء کار نہ پرمانیت من ء عالی مقام
 کار کجام پرماں ملوک ء من کُرت پر انتظام
 سد مبارکیں حضور ات بہر مند ات خاص ء عام

۱- یک استارے ء نام انت- ۲- یک بادشاہے بوتگ- ۳- زیان- گار- ایرجیگ- بے طاقت-
 ۴- دل پدري- ۵- گپ ء واجہ- بلوچی رسم ء چہرہ واجہ- ۶- جیڑہ- ۷- گرکی پتنگ- ریفل-

نا اومیت تہنا مناں از خدمت صاحب کلام
 یا من ء پیش کنت گناہاں تئی قصور ایش انت گلام
 یا چو خاصیں نوکراں کار آں بہ گیپت ہر سہب ء شام
 من نہ لوٹاں زر زوال ء خلعت ۲ ء مزدو انعام ۳
 نئے ورد نوش ء برات ء کند ء لذتیں طعام ۴
 طعنہ ء تڑن ان جنت شہزادگ ء نوکر تمام
 تو گناہے زیادہیں زرتگ اگر زانے کجام
 من دل ء زانیں کجام انت بر خیال ء فکر خام
 نئے حضور ء کار کابینت، نئے خط ۵ ء نئے پیام ۶
 از من نقصان انت سکی ء سہب ء بیگاہ ء سلام
 سفر چد ء مستر کجا بیت عرض نہ بنت انگت تمام
 گر کسے لوٹی من ء کنت پر وتی نام ء توار
 نام منی زرگر حسن بن یوسف ابن گنگزار
 حاکمانی چارده پشتی مخلصیں خدمت گزار
 یا بہ پُرس از مہتراں ، یا بر یقیں باور ہدار
 پر جواب ء بیت گلام ات تا کدیں ء انتظار

بیا او پڑا گلیں مُرگ ء سلیمان

بیا او پڑا گلیں مُرگ ء سلیمان
 بل گردش ۱ ء تڑے ملامان ۲
 بکٹے گر بیل ء انتظار ء
 بُرو ماں دزک ۳ ء پاکیں ڈگار ء
 بہ بر گوں سلاماں کمتریگاں
 بدے اودا بہ حاجی سیفدین ء
 (بگوش) ماں پچگور سلام کت زرگرے ء
 دعاگو حلقہ گوشیں ۴ شاکرے ۵ ء
 اگن حاجی بہ بیت چوتی ء
 سلاماں سر بہ کن شکل زی ۶ ء
 بزاں سیفدین حاجی کجام انت
 تمام دہواری ۷ ہانی خان ء جام انت
 بہ کن حاجی بہ حاجی محمد ء جُست
 توئے مردے حقیقتاں کنے درست
 ماں پچگور زرگرے مارا سلام کنت

۱۔ سیل۔ سواد۔ ۲۔ تاوان۔ ڈنڈ۔ پہ کہنئیب منگ۔ ۳۔ ایرانی بلوچستان ء یک جاگہے۔
 ۴۔ خدمتکار۔ ۵۔ شکرگروک۔ ۶۔ ۷۔ ٹکانی نام انت

وت ۽ منیگ ۽ تئی خاصیں اے گلام کنت
 بیا ما ۽ تو کنیں ایشی علاج ۽
 وت ۽ پرچہ گلام کنت ، مارا واجہ
 چہ بیست سال ۽ نوکر شمشے بوته
 منے یک روچے ماں پنجگور ۽ دیستہ
 بچار شکل زی ۽ سرنتاب ۽
 چہ پیم ۽ دنت ترا را راستیں جواب ۽
 من ۽ جست زرگر ۽ سد بر حرام انت
 منی گلامس منے گلامس وت گلام انت!
 یقین باور کن ات من ہما اوں
 تمائیں مردمانی خاک ۽ پا اوں
 پہ گنہگار ۽ شمارا ہرچی کار انت
 شمشے پرمان ۽ حکم ۽ تابعدار ۳۔ انت
 چہ دزک کسے بروت زاہدان ۽
 سلام گوں کن ہر یک صاحبان ۽
 حسن پنج وقت عرض کنت گوں حداء ۽
 بہ کنت مارا نصیب وتی پاکیں لقا ۽

بیاوش گوشیں بلبے رہستیں

بیاوش گوشیں بلبے رہستیں
 بی نشانانی گفتگواہ ہستیں
 حاتر ء شاپانی عمر تئی گوستیں
 سرتی تکلیفاں ۲ نفا رستیں ۳
 پھل اگن شاہجوی سرے رستیں
 تو عاشقی ء لین ء کمر بستیں
 عاشق دا مجنوں انت زبردستیں ۴
 گیرہ ۵ پر دانا چہ شما گوستیں
 عاشق دنیائے مچ بہ بنت دُرتیں
 گوں شما عاشق مٹ نہ بنت سُستیں ۶
 معشوق گل ء لیلا انت ء پابُستیں ۷
 ہر حکایتاں نام شے ہستیں
 سر شے عشق ء کورکھاں ۸ گرتیں

۱۔ گپ ء جبر۔ ۲۔ ڈک۔ ویل۔ جنجال۔ ۳۔ نہ پہریزگ۔ ۴۔ محکمیں۔ سکیں۔ ۵۔ ابید۔ بیدچہ۔

۶۔ نزوریں۔ ۷۔ جوزہ ء پادکنوک، چست کنوک۔ ۸۔ جنجال۔ ڈک۔ ویل

بلبلی تئی اوصاف آل قلم نستیں اے
 ہوش کن او بلبلی مست ء بے ساریں
 آ گلستان ء مرگ جبر ۲۔ داریں
 گنچہاں بیدل منی یاریں
 بال کن ء گوں من بیا دے باریں
 گوں توئے بالاد ء من ء کاریں
 مئے رقیب ۳۔ ء اگل شتہ گاریں
 ناصر آباد ء شہر ء بازاریں
 محمد ء کینگی بلاشوشکاریں!
 میر چرے حالاں نئے جبر داریں
 بیا برو دانائیں سر ء ہوش کن
 منی پیگاماں سرترس ۴۔ پیش کن
 ناکسیں ۵۔ اگل ء گوشتناں گوش ۶۔ کن
 پر وتی بلوچی ء خیال ء دل گوش کن
 من گوشاں کمتر، گیشتر اندیش ۷۔ کن
 منی نصیحتاں زور ہم چوش کن
 شیئر گرنی، سوری ۸۔ جامن ء پوش کن

۱۔ بے مس۔ مس ء خشک بونگ۔ ۲۔ ہشاریں۔ زیرکیں۔ ۳۔ بدی وار۔ دژمن۔ ۴۔ تیوگ ء
 توام ۵۔ کم اگل۔ بے اگل۔ ۶۔ دلگوش کن۔ گوشدار۔ ۷۔ دلگوش۔ خیال۔ ترس۔ ۸۔ بانوری۔
 آروسی۔

منکرت پرچہ پنجگ ء ریش اے کن
 شازیء لین ۲ ء دل ات جوش کن
 پکر ء بہ میدان ء چد ء گیش کن
 شازی اے پیم نہ انت موسیٰ
 تربت ء ناصر آباد نئے کہ پردیس ۳ ء
 حق انت پر شمار ہر دو بہر کنت پیسہ
 گرت چما استاد ء پراٹیس ۴ ء
 ملّا اسماعیل ٹمپ ء بالوس ۵ ء
 در گوشتیت چو مثل ء گوس ۶ ء
 تراشگ انت ملّا ء چو الماس ء
 برک ۷ ء و انت تاریکیں شپ ء پاس ء
 تو کلمپوگ ۸ تراشے پہ داس ۹ ء
 گوں دُراں ہم قیمت نہ بنت کنتراس ۱۰ ء

۱۔ دست ء بہ ریش ء جنگ ۲۔ کشک۔ راہ رمیدان۔ ۳۔ درالملکی۔ دراں ڈیہہ۔ ۴۔ ہیل
 گرگ۔ سلگ۔ ہڑ۔ گرگ۔ ۵۔ بلوچ۔ ۶۔ غوث عبدالقادر جیلانی۔ ۷۔ روشک وڈگ۔
 ۸۔ مچ کچیل۔ کلمپوگ۔ ۹۔ اڑگ۔ لشی۔ ۱۰۔ شرط۔ اقرارنامہ۔ قول۔

گوں عیب ء پونگاں اے کابنت پہ آس ء
 من ترا راستیں ء گوشاں خاص ء
 نئے لائق پر تو ، نہ تئی براس ء
 تو ، دہ ء بیست گال گوشتہ پہ بش ء
 پر وتی منہ شر پہ دلکش ء
 اتلگ منی دست ء کپتہ وش وش ء
 چار اہ من پڑ انت اچ پگ لش ۲ ء
 تول کت انت یک یک ء پہ زرکش ۳ ء
 اُستانے شیر ء تراشگ ء نقش ء
 اگن شازی ء لین ات بہ بیت منشا ۴
 برو تعلیم ء بگر چہ سر وش ء
 مولوی عبداللہ کرم بکش ء
 وتنگ ء قرآن کہ اتکہ چہ ارش ۵ ء
 پنچگ ء کلکے تردی چورکش ۶ ء
 زرتگ چہ ایران ء ہزار کُرش ء

۱۔ عیب۔ لپ۔ ۲۔ پگ و لچ۔ ۳۔ شاہیم تول۔ ۴۔ مطلب۔ مراد۔
 ۵۔ ہرزاد معنائے آ زمان انت۔۔ ۶۔ دُؤل۔ دوؤل۔ اسپ۔

سوج ترا دنت شییر ء سازگ ء ترش ا ء
 کچگیں استون چه زر ء ۲۔ رُست انت
 مولم ء سر گوات ء جت ء رُست انت
 ساجدی ء بند ء سر اش چست انت
 زیادہ چه باگیں کندھار رُست انت
 میزریں ۳۔ سیم ء سر شماں گوست انت
 پُٹہ چو مثل ء حیمر ۴۔ ء رست انت
 زر شما لے بھیم ء ابرست انت!؟
 رُہد ۵۔ ء پہ ہکل ء گراں ماں بست انت
 برق ۶۔ ء چم سہراں دل جگرست انت
 پہ وتی چماں ہر کنارے دیست انت
 چاپ ات گروکاں گرکت رُہد ء
 اردگرد ۸۔ ء پُشت ء پہناد ء
 جز منادی ۹۔ ء واہ ء پریاد ء
 حاک مکاں سد چنداں بہ افتاد ۱۰۔ ء

۱۔ پیشی چاندی ء زر۔ ۲۔ تراشگ ء سازگ۔ ۳۔ بزریں کوہ۔ ۴۔ تنبو۔ گدان۔ ۵۔ گزند۔
 ۶۔ گروک۔ ۷۔ ہر کُنڈ۔ ہرکش۔ ۸۔ چپ وچاگرد۔ ۹۔ پریات۔ زاری۔ ۱۰۔ کپگ۔
 ایرجیگ بیگ۔

پھل ۽ از پھہ ۽ کاپر بنیاد ۽
 مہتراں ۱۔ مچی کنت ۲۔ مس پھناد ۽
 کس نہ شت کس ۽ درد ۽ امداد ۽
 گندگ ۽ دید ۽ پہ ارس ۽ سیاد ۽
 گیز پت ۽ مات ۽ نیکیں اولاد ۽
 چل شپ ۽ چل روج بش ۽ میعاد ۳۔ ۽
 نائے ۴۔ کل مچی بُرت اول پاد ۽
 درمیان مچ گوں ہوشاں برباد ۽
 بیگم ۵۔ جنگی سبز ات بنداد ۶۔ ۽
 آپتیں درد ۽ رخاں آزاد ۽
 تزنپ اول شنزی پہ شلگ اتک انت
 ہور چو مشکانی دپ ۽ تبک انت ۷۔
 چوش ات سیلاب ۸۔ شہندی ۹۔ تنک انت
 گرد بریں گونگ ۱۰۔ دلیں بوئے گوتک انت
 سرگیں بازار مس گور ۽ بام ۽
 کل اش ہچوڑ انت سے ۽ چار گام ۽
 نشنگ انت کاڈ چو سردے اندام ۽

۱۔ دہقان۔ بزرگ۔ ۲۔ مچ ۽ دار۔ بٹڈ۔ ۳۔ وہد۔ مدت۔ ۴۔ حرماگ۔ ۵۔ حرماگ ۽ یک
 قسمے۔ ۶۔ شروعات۔ اول دار۔ ۷۔ پاچ بونگ۔ رچنگ۔ ۸۔ آر۔ بش۔ ۹۔ مزین
 کور۔ ۱۰۔ مچ ۽ نہال۔

دیم ء چو ماہ ء چم چو بادام ء
 چو نرگس ء پُھل ء سرائے تپگ انت بام ء
 چارگ ء دَوریں دلے کیت آرام ء
 گوں رنگسریں میشاں شاہ اش کام ء
 بزگل ء چٹیاں ۲۔ پھ سراجام ء
 اتلگ انت تڑندیں دزد رگامانی
 ترکُت انت تڑنپاں چوڈ ۳۔ گدامانی
 اتلگ انت رُہدی ء گڑینبانی
 کرکرو برق ء سیم سحابانی ۴۔
 بُستگ انت ۵۔ واب ء لال کہیبانی
 پُرشنگ انت کاڈیں گل گیابانی
 پنج کماں دہ میہیں تنابانی
 بُرتگ انت مسک ء مہلب دابانی
 شیشہ عمر ۶۔ پتا بنت گلابانی
 گٹ ء حیران انت مائے تابانی
 ہوُر چد ء پیش ء بوتگ سد چنداں
 دزد رگام گواریں اتلگ ہرنداں

۱۔ پنج پلگ۔ ۲۔ گتاچ۔ ۳۔ بند۔ تاب۔ ۴۔ جمر۔ جُر۔ استون۔

۵۔ واب ء پادا نیگ۔ آگہ بونگ۔ ۶۔ گار۔ بے گواہ۔ زیان

میزریں سیم اے ء کوچک ء سنداں
 بادشاہانی ہلکہ ء ہنداں ۲۔
 ہار ء توپاں ماں شہر ء آپ ہنداں
 بش ء آئین مس گہہ ۳۔ گہی رنداں
 گیر من ء رہدی گرگ ء گزنداں
 چو نہ بوتہ کہ بوتگ اے رنداں
 یاداشت ۴۔ بہ بی آئندہ پہ پدی مرداں
 سینزده سد گوستہ پاکیں ہجرت ء
 پنج بہ پتاد ماہ ۵۔ بقا ہپت ء
 انوگیں ہور ء بشی آپت ء
 من ہے تاریخ ء ہے وحت ء
 زرگر حسن بسکن درحقیقت ء
 تو وتی روزگار ء مہ بر مُپت ء

۱۔ برزریں کوہ۔ ۲۔ حلقہ۔ سند۔ سیم۔ علاقہ۔ ۳۔ دم پہ دم۔ وار پہ وار۔ ۴۔ یات۔ گیر۔

گوں مہ کپ شیطان ء دلالت ا ء
 تو چہ دنیا ء بیر وتی گپتہ
 قیامت ء خدمت پر تو پش کپتہ
 آ ء ملکہوتیں واجہے سر ء وپتہ
 کوشش بہ کن زیادہ پر عبادت ء
 ہر سبا قرآن ء تلاوت ء
 خالق ء فرض آنی ۲۔ حفاظت ء
 سرفراز ۳۔ بے مس یوم القیامت ۴۔ ء
 قبر ء سکران ۵۔ ء بھیم ء دہشت ء
 شازی ء جاگہ یلاں گپتہ
 نئے کہ چو مرداں گوہر اش رُپتہ
 گچک اش چہ بتیل ۶۔ ء بُن ء رُپتہ
 مہ بر چد ء دیم ء اے حکایت ۷۔ ء
 موسیٰ عیسیٰ ء نصیحت ء
 آء پہ بد ، پند انت تئی پنت ء
 توہم مہ گوش گورمانی۔ سرء خط ۹۔ ء

- ۱۔ وکیلی۔ پُشتی وانی۔ ۲۔ نماز۔ وظیفہ۔ ۳۔ آسرات۔ آسودگ۔ ۴۔ قیامت ء روح۔
 ۵۔ مرگ ء دم۔ ساہکندن۔ ۶۔ یلدار۔ بوجیگ۔ ۷۔ قصہ۔ داستان۔
 ۸۔ آپ ء جہلیں کنڈ۔ گنڈ۔ ۹۔ کشک۔ لیک۔

لعل منی سورہاں وش بی بے قدر

لعل منی سورہاں اے وش بی بے قدر
 محرم ء اتکہ بیا ترا لوٹی لب شکر
 کت من ء ماہ ء داتگیں پیگاماں اثر
 حیپ پما مرداں سستی ء تاہیر کنت اگر
 سست بی ہما مردکہ نیست ء توفیق ء سپر
 چوریاں ۲۔ پانزی بُرتگ ء گوازینتگ جبر
 من ہماہین ۳۔ ء جہہ جت چو بہرام ء کشور ء
 پہ نیت دیدار ء گل اندایں درور ء
 تیگ سپاہانی زرتہ گوں پُھلیں اسپر ء
 پنج تیر برات مٹیں سُنہماں ۴۔ چڈائی سر ء
 گوں کارچ ء کاٹار ء میان ء آبداریں حنجر ء
 بست وتی لانک پہ توکل ء شاہیں قادر ء
 سر دگہ پاکیں اشترپی چیرہ ۵۔ اندر ء

۱۔ دلاوری۔ بھادری۔ ۲۔ چک۔ زہگ۔ ۳۔ ہماساھت۔ ہماوہد۔ ہماپاس۔

۴۔ ڈک۔ ویل۔ مصیبت۔ ۵۔ چیروکائی اندری۔ ڈکوک۔

دہ پہ مستاگاں داتہ مہتاپیں نوکہ ء
 منی ملگیں بالادگوں کج ء لاڈیں اے قاصد ء
 سرشپی پاسے گوازیبتگ ء سرگپتاں جدا
 ماتپاک ہور ۲ ء بستگ پہ اومیت ء حدا
 ٹل ء ملان ء گورگیں کلانی رد ء
 تو برو قاصد اچ من وتیگ ء پیسر ء
 منی آئیگ ء پیگاماں بدے زمزبل ۳ مہسپر ء
 قاصدگوں پیگاماں جدا تعجیلی ۴ شت ء
 لال ء گوں بانوری گداں ڈن ء درکتہ
 آء تئی زرد ء مطلبیں ۵ اوشتاتہ جتا
 چولاں آورتہ ، منے ء تئی نیکیں قسمت ء
 مسکیں کچ ہزار گنجیں باگچین
 سر منی بانوریں پمانی ء ساجین ۶

۱۔ جاڑیں، چالاکیں۔ ۲۔ آوار۔ بچیگ۔ ۳۔ یکجاہ۔ ۴۔ مزین۔ ملگور۔

۵۔ مراد۔ لوٹ۔ واہش۔ ۶۔ قولیگ۔ صدقہ۔ قربان۔ ندر

نئے من ء تائیراے نئے من ء چنداں انتظار
 لال چو سانڈ ۲ ء سستگ ات پیڈ ء سر مہار
 گوات جتیں براں ۳ چرتگ سرتلی بہار
 لسٹیں ۴ آسکی گردن ء کشی من مہار
 گزہیہ کشی ء کنت منی بالاد ء دُچار
 بلوت ء دپ کیتن من ء کاڈانی سروک
 چاردہی مائیں دیم ء گوں دُراں وات شروک ۵
 کت من ء آسکی دیدگاں مانند گنوک
 کونشیں سر باسک ء پرمنی انبازاں آرتگ انت
 من اوّل مہتاپ ء انارک سارتیں متگگ انت
 سیب سمرکندی مئے دوئیں دستاں گپتگ انت
 برپیں چُجنی ء دامن ء لتیبیاں بستگ انت ۶
 دست ء گوازی ء مہ وش ء جیگ بند سستگ انت

سر پہ بلو ہالو نقشیں بادگیر ء گوشتگ انت
 پہ اشننگ دستوراے جنت الفردوس ء دیستگ انت
 گورگ ء چار گل ء من ء اسمائے پری
 نشنگ اوں ہمزان ء من ء ماہ ء دروری
 شہم دینت دیم ء شمشک ۲ ء مرورد زری
 مہرباں آورت کدہ ء تاسے زرگری
 ہیر ماں تاس ء کدہ ء کیپ مان سومری
 کیپ ء ماجیناں میربوا ، ہیراں گل پری
 کیپ من وارت انت ہیر مزن دُر ء نوش ات انت
 ہیرات انت ماجین کیپ نشہ سازیں بھنگ ات انت
 نوش کنگ ہیرانی کج ء مطلب ایش ات انت
 ہیری آسار ۳۔ چہ کیپی تلخیاں ۴۔ گیش ات انت
 بود چنگ دُرانی کلاچی نیں پوش ات انت
 اتکہ منی کیپانی نشہ لال ء سمجھ ء
 سوسین پُھل ء گپت منی شیری پنچہ ء

۱۔ رواج۔ عادت۔ ڈول۔ طرز۔ ۲۔ یک سہتے ء نام انت۔ سُہرے کسان کسانیں تاک۔

۳۔ نشہ۔ مستی۔ ۴۔ تہل۔ جور۔ گچل۔

کبگی لُدان ء دیم پما شاگیں اے منجہ ۲ ء
 سر ہزار نازیں ایر کتہ لال ء سر جہ ء
 وپتگ مس بوپ ء چوکہ استون رچوکیں گچہ ۳ ء
 من کتگ زیارت جیگ کج ء اول درجہ ء
 دست منی کپتگ پہ انارانی گنجہ ء
 شکرن کش ات دات من ء ربّ ایں گنجہ ء
 من سدیں پاکیں اشرفی دات انت سچہ ۴ ء
 نیم تئی شارہ ۵ ء نیم تئی جیگ بند ء بہا
 پر منی چماں مہ لقا حورے جنتی
 بیگ ۶ ء الماس تراشتگیں لالے مشکتی ۷
 بو کنت مہگونگ چوکہ پلے شرتی
 تاں کہ سے پاس ء کت کج ء قربان سروتی
 چارمی پاس ء پادانکہ پہ اُزرو ۸ نتی
 کیت منی یات ء دائم ء گوہر ۹ قیمتی
 کلی شاریں ء من ء دُریں محبتی

۱۔ حاکی۔ بادشاہی۔ امیری۔ ۲۔ تحت۔ کٹ۔ کاپر۔ ۳۔ جمر۔ جُڑ۔ ۴۔ تیوگ۔ ء۔ درست۔
 ۵۔ یک برء۔ یکجاہ۔ ۵۔ گشان۔ سریگ۔ ۶۔ پہک۔ اُصل۔ یک برء۔ ۷۔ مشقظ۔ مسقط۔
 ۸۔ بہانہ۔ نیون۔ ۹۔ بے بہا۔ گراں بہا بزاں کیگد۔ مہلنج۔

کنجھتی اے قمری سخن سازیں

کنجھتی اے قمری سخن سازیں
 ماگوت نوشیں طوطی آوازیں
 نگرہ سنٹیں بلبل آوازیں
 چم تئی یا قوت انت ترے تازیں ۲۔
 قیمت تئی خطرے لکھے اندازیں
 پاداں سُہریں موزگاں گوازیں
 نالگ ء پریات کنے درازیں ۳۔
 من ہم زاناں کہ دوست ات ناسازیں
 بد ء پا دگنیا ء چشمیں بازیں
 جُست کن عیسیٰ ء واقف ۴۔ درازیں
 تجربہ ۵۔ میر ۶۔ ء بی بی گرانا زیں
 ہر روج پہ نمونہ ء نازیں
 گوں من اے پیم گوشتہ عیسیٰ ء

۱۔ دشت مکران ء یک جا گئے۔ ۲۔ دم دودستی۔ تازگ۔ نوکیں۔ ۳۔ دراجیں۔ ٹوہیں۔ مزنیں۔

۴۔ سہی۔ معلوم دار۔ ۵۔ چکاس۔ جُہد۔ ۶۔ ادا مطلب چلندہ گرانا زء کسہ ء انت۔

دل مہ بند ات پہ چار دہی ماہ ء
 نیست وفا چنداں اے گل ء زیبا ء
 نئے کہ پہ عمر ء نئے سال ء پہ ماہ ء
 زور بہ جنت دوستی سہب تن بیگاہ ء
 چمے سک انت مس گل ء پیش ۲ گاہ ء
 ناگہاں ورنائے گو زیت راہ ء
 چوٹ بروٹ شاطر ۳ دیانت ڈاہ ء
 ماہلی مہگونگ تئی ساہ ء
 پر تئی ڈیل ء بکشیت ارواہ ء
 بیا شپے مہرنگ ء مراگاہ ۴ ء
 اچ پیری دوستاں دل کج ء شُشتہ
 (چہ) وعدہ ء قولوں مہ لقا پُرشٹہ
 تئی گندگ ء مہ پیکر رجاہ ۵ گشتہ

۱۔ زیادہ۔ گیشتر۔ کچ ء در۔ ۲۔ پصیل۔ لوگ ء دیم۔ دیم در۔ ۳۔ چالاک۔ ہُشار۔
 ۴۔ دیوان۔ مجلس۔ لوگ۔ ۵۔ کساس ء در۔ کچ ء در۔ بے کچ۔

پر تئی نام ء من بڑ ہے اے کُشتہ
 کیگد ء زنگباری ۲۔ زباد مُشتہ
 پیسری دوست گوں وعدہاں نِشتہ
 او کپوت بسکن ناگک ء زاری
 ترا جنگ دوست ء نشترے ۳۔ خاری ۴۔
 تئی دل ء توک ء لگتہ کاری
 درد وتی معشوق ء ترا ماری
 گوشت ترا عیسیٰ ء چدو ساری
 پیش کُت انت دوستانی وفاداری
 بد وفابانی قول ء گداری
 گوں بد وفاباں ہچ مکن یاری
 کیت مس راہے ء نیمگ ء داری
 بیت حر سزناں خیال کنت چاری

۱۔ گورگ۔ ۲۔ زنگبار۔ زنجبار کہ افریقہ ء یک مُلکے۔ ۳۔ تیر۔ کٹار۔ ٹپ۔
 ۴۔ کُننگ۔ بزاں کارچ یا زحم۔

ہوو بنی نوکتاے مس سر ۽ گؤاری
 او کپوت سبزیں قاصدی چال ۲ کن
 مختلف دوستان جازتی احوال کن
 کنچیتی ۳ ۽ پلہ ۽ ، او کپوت بال کن
 ملگی ڈیل ۽ سار ۽ سنبھال کن
 آپسراں نئے کہ شیر ۽ دیگال کن
 ناگہاں سومائی ۴ نہ سرحال کن
 شکلیں گین ۽ آہ ۽ اُنبال کن
 ریتپے ۵ چیر اندری ٹال کن
 چرہ ۽ باروتے دو مسکال ۶ کن
 ترہلگ ۷ ۽ درنگ جاہ ۽ ترا نال کن
 مارا پہ جستجو ۽ جنجال کن
 کنچیتی ۸ ۽ قُمری بزور خمیز ۸ ۽

۱۔ نوک۔ مازو۔ ۲۔ بال۔ گام۔ ۳۔ یک جاگہے ۽ نام انت۔ ۴۔ گنوی۔ ۵۔ ریفل۔ گرکی۔
 پتنگ۔ ۶۔ یک تولہ ۽ سیمی بہر۔ ۷۔ اناگت ۽۔ بے توارے۔ ناگاہ۔ ۸۔ بال

بیا وتی طاؤسیں پراں تیز ء
 دے وتی سیمتیں بالاں مہمیزا ء
 تیہریں بنداں شاگ ۲ ء انگیز ء
 چچ مہ کن مُرگ کوپ ء پرہیز ء
 استریغ ۳ بوجہ آہ ء اپسوز ء
 او کپوت گوکدان ۴ ء بدار گرم ء
 نالگ ء پریات ء مہ کن نرم ء
 چینک بنی گزران ء بور خرما
 آپ کن سوراپی ۵ نڈیں ۶ گورم ء
 وتی گاٹ ء چوکی ء شانتو ء پرما
 ناکسے چمڑا ات مج انت چرم ۷ ء
 او سمجھناکیں قمری ہشیاں
 سرتی پُرشان ء شرپداریں
 کوچ ۸ کن چہ دزنگ ء مزل ء باریں
 کچ ہزار گنجیں شہر ء بازاریں

۱- تیز-ترند-۱- گل ووشی-۳- دور-گستا-۴- کچ ء نزیک ء یک کلگے ء نام انت-۵- کچ ء
 نزیک ء یک گنورمے ء نام انت-۶- جہل ودراجیں-۷- پوست-سل-۸- بال کن-
 سرگر-رہادگ بو-

کوٹ ء ماڑی نقش ء گل کاریں
 جُست کن کجا نشتگ مرد رگام گزاریں
 محمد عیسیٰ ء سر مراداریں
 چادری ڈنے پاک ء پلگاریں
 رونق اے افروز جنت آساریں ۲۔
 بیا ہمودا کہ دل منے آزاریں
 اوکپوت سبزیں بند وتی لانک ء
 زور منی عرضاں چُست ء چالاک ء
 گربشو تعظیم ۳۔ کن سمجھناک ۴۔ ء
 محمد عیسیٰ ء صاحب ادراک ء
 داگک روشنائی ۵۔ خالقیں پاک ء
 یات خدائی حق انت شرپناک ء
 پہ عاجزاں بکشیت زر ء پوشاک ء
 زرگر حیران ء نشتہ گمناک ۶۔ ء
 جلدی بیا باندا وہد ء اشراک ء
 برمنی سلاماں چو پلپیں مستاک ۷۔ ء
 بیا گوں زباد بُوئیں دُریں ولیک ء

پہلوان دُرگالیں

بیا گازی نیں پہلوان درگالیں مزار
 طوطی نیں آواز ات چوکہ قمری آں پہ جار
 تئی بلبلیں الفاظ جہہ پہ جہہ کنڈاں آشکاراے
 پنجگ ات شاگیں نگرئیں گروہ ء سیم ء تار
 گوری گونجی ۲۔ ہومگاں بام ء بیت نہار
 ٹپ گوں زیل ء زیملی وشیں کنت توار
 پرتو مشتاق ۴۔ انت ہم دلیں دوست ء بیل ء یار
 زیادہ تئی ڈیل ء گندگ ء گوش انت انتظار
 حق انت بہ بُوچنگی وش ریں برے ۵۔ ء سوار
 پر من ء میری میڑھاں تشریف ء بیار
 نوبتے وشیں ساعتے گوں من بود ء چار
 وشدلیں حالے ات دیاں دلگوش ء بدار
 زیکیں بیگاہ ء اتلگ منی دوست ء دزگوہار

۱۔ پدر۔ ظاہر۔ در۱۔ ۲۔ یک درمانے۔ ۳۔ نارگ۔ توار۔ نہروگ۔
 ۴۔ ہدوک۔ لوٹوک۔ چاریگ۔ ۵۔ جٹ۔ سواری نہ کنگلیں اُشتر۔

شاطرا ءِ ربالہ ۲ کج ءِ کلبیں اختیار
 گوں من ءِ بالادے کتگ چند گپت ءِ گزار
 تو بیاسروی ءِ رستگیں بالاد ءِ بچار
 چونیں مرچی چاردہی ماہ بی گبار
 سے کلبے سچہ برک وارت تیگ آبدار
 گوات سراں ہونکیں ۳ سمین کشیت پہ مدار
 لڈ انت پہ نازی سرشماں ہن ۴ بوئیں بہار
 اوصاحب ! حاتون ءِ پہ ہے دستور ءِ شمار ۵
 بیا گازی گوں عاقل ءِ دانائیں سر ءِ
 تو من ءِ دوست ءِ پہلوان ہچو برادر ءِ
 خفیہ نین رازے ببا کنیں معلومدار ترا
 ہما قاصد کہ راہ داتگ کج ءِ چیراندر ءِ
 گوشنگ اے پیم ءِ آءِ عظیم شان ءِ دختر ءِ

آء گل افروز ء بی بی بلقیس ء درور ء
 دل منی پیش ء بُرتگ اچ من دلبر ء
 پیش اچے روج ء سے ء چار سالانی سر ء
 اے چار دہی مائیں دیم کتگ زیارت بربر ء
 سجدہ رکانی نزدیک ء شانیں چادر ء
 نوک زدیں دُرکنل پورانی گور ء
 چوش گوشتیت مہگونگ من ء هیان ء زرہ بر ء
 پرچہ تو پابند ء منی پھلیں پتر ء
 چے جستگیں جو دء چچ مکن اندیش اے ء خطرہ ء
 شہداد ۲- ء مہناز گوں کچین بکیں اومر ء
 تراشیت پولنگاں ۳- اچ من ء لوہاریں سر ء
 چچ مہ اندیش ء بیامنی نقشیں گوات ۴- گراء
 بیاترا پیشی تزانگاں گیجاں امبر ء

سہرمنی پیری داگ انت گوناپاے زرگرے
 مہر زمزلیں تر انت پہ مسک ء انبر ء
 مشتگ ء سینگار اتگ من ء کار ء نوکر ء
 منتظر ۲۔ دید ء پہ تئی لہڑ بکشیں سر ء
 من بست وتی لانک پہ توکل ء مردی اُفتد ء
 راست ء ہتھیار چپ گوں میان ء یک زد ء
 ہچو سیاد ۳۔ گوات جتیں سیدانی پد ء
 سر کناں بون گورگیں کلانی رد ء
 من ہما عہدی جاگہ ء پیشی رند پد ء
 دور من ء پیش چارکت ۴۔ مراد بکشیں کیگد ء
 کت اشارتے مہوش ء زیکیں قاصد ء
 جُست کن ورنا ء نیم شپاں چے لوٹی ادا
 اگن اتکہ پہ دیدار ء منی زرد ء مقصد ء

۱۔ یک رنگے سہرے دینت۔ ۲۔ لوٹوک۔ چاریگ۔ ودار۔ حیا لیگ۔ ۳۔ شکاری۔
 ۴۔ پیش گند۔ اشارت۔ کتی۔

سموئیں جو دائی اچ من الوداء ء
 گیت من ء شیری پنچگ ء گوازینی جدا
 تاں کچے ء گوازینتگ من ء کار ء مولد ء
 گورگ ء گل ء منجہ ۲ ء بوئے بخملمیں
 سندھی ٹٹگواپیں کلھے بستگ ات ماملیں
 منجہ ء نزیک ء من ء شاطر کالمیں
 نشنگ ماں تحت ء گل منی شاد ء وشدلیں
 منجہ ء گور باسک ء کینزک پُر چاپلیں
 نئے منی شیریں حملہاں چنداں پاسلیں
 من چارتہ پہ مردی پے مرگ ء شاتلمیں
 گل نئیں لیکن گلشنی دڑچکے سنبلیں
 آ گدرنگیں کہربا دست تاملیں
 چاریت ء بچکندیت جنک شاد ء گلیں

حالے ۽ معلوم دار بہ بُو ورنہ شیردلیں
 ما او مہ صورت حصّہ بہراں شالمیں اے
 دل تئی لہڑ بکشیں سر ۽ ذوق ۽ مانلیں ۲
 لائق ۽ انبار انت منی بانگ شش تلیں
 من ۽ دوست بوت کاڈ ۽ چامل الفاظ بلبلیں
 من کتگ پیش چار ماں کناری ماہلیں
 باز براں سرتلاں جنگ آہو بانلیں
 گوری آہو ہم بہ بی وسل آلیں
 بوت جنگ گورانی رم ۽ گولوسے بانزلیں
 کبگی لڈان انت مہ لقا سنگیں ماوہیں
 گوں وت ۽ لوہاریں سر ۽ بیکی کاکلیں
 پر من ۽ بالادے ۽ کتگ پیگام وش دلیں
 پر منی چماں چاردہی ماہ ۽ گوش کتہ

سردیں ناز ء بی بی بلقیس ء دریش کتہ
 مارا پر زاغیں اے کوکباں پرشت ء پُروش کتہ
 مئے دل آزاریں حنجریں مزگاں ۲۔ ریش کتہ
 من سلائے پہ سرو آس ء پیش کتہ
 پر منی علیک ء کج ء ”جی“ ء گیش کتہ
 من کجیں گرانا ز ء ماں در آغوش ۳۔ کتہ
 گوش کنت مرداں ماؤ مہتاب ء چوش کتہ
 تاں کہ سے پاس ء سیب سمرکندی نوش کتہ
 چارمی پاس ء ما ء مہلنج ء ہوش کتہ
 از روتی گوبزی ۴۔ بارگیں میان ء پیش کتہ
 سنگہیں دست ء پر منی نوخطاں جتہ
 پر تئی زرد ء من کناں قربانی دت ء
 نئے پہ جود ء نئے کہ پہ مات ء نئے پت ء
 سراؤل قربان انت پر تہ وتیگ ء عزت ء
 نیم شپ ء ذوق شکر آمیزیں لڈت ء
 من ء ازرن تئی بالاد ء عظیم شانیں خدمت ء
 اے شپ ء ماپ کن پروت وڈیل ء منت ء

سرتنا پاد ء لنگوکان ہورتیں از دت ء
 زیادہ من ء کونشیں زانسر ء باسکاں جتہ
 درد منی گوہزی بارگیں میان ء البت ء
 موڈ گاں گوازیٹنگ منی کار چہ بلوت ء
 پر منی چماں مہ لقا اوصافاں دریں
 چاردہی ماہے مٹ ء بام ء اختریں
 مجلس ء مردان من ء شے منت باز بریں
 پر منے چنگی ء گوٹھے صدق ء باوریں
 بر یقین زاننت کہ زرگرے کچی شاعریں
 آخری دہر ء پازل ۲ ء مٹ ء دروریں
 قاسم ۳ ء بوہیر ۴ چہ بہادر ۵ ء سے سریں
 زندگیں مروچہ مروگاں باز دیما تریں
 گال سخن ۶ چینیں گوں ہے شیر ء زاہریں
 شائری کشف ۷ گر کسے پر وت بست کنت
 خالقے فضل ء منجل ۸ ء حوناں گزست کنت

۱- استار- روشنائی- ۲- ۳- ۴- ۵- بلوچی ء نامی نیں شائر- ملافاضل، ملا قاسم، ملا بوہیر ء
 ملا بہادر- ۶- زانوک- ہشار- ۷- بشارت- الہام- ۸- لوہیگ- دیگ-

ہمشک ہما درچک اوں کہ ہمک خاک ء رست کنت
 عاشقی چاڈے کہ حیا لالں مست کنت
 گم ہما بوج انت کہ رگ ء بنداں سست کنت
 صاحباں! حاتون ء کسے اچ من جُست کنت
 اوّلی گام ء سے براں دست ء چست کنت
 چارگ ء چل گام ء بر وت جند ء دیست کنت
 زرگر کچی مہ وش ء سہتاں دزست کنت
 سبز ء یاقوت پُھل ء حاکانی پیوست کنت
 من زر ء غواسی اے سدپ کشی کست کنت
 کشیت ہما ڈر ء کہ پہ چمک اگل ء پست ۲ کنت
 غیر سونار ء کئے چشیں بندوبست کنت

اُو کپوت سبزیں تو نالگ ءِ صلوات کنے

اُو کپوت سبزیں تو نالگ ءِ صلوات کنے
 تئ بدوچا یکے تو سد کس ءِ پریات کنے
 زیادیں آہ ءِ نالگ ءِ حسیحات اے کنے
 یا کسی حاموشیں سر ءِ پُر گوات کنے
 دُریں کلکے منی پنجگاں پولات کنے
 من ءِ گوستلیں دہر ءِ کسہاں پر مات ۲ کنے
 پیلاں ماں شیر ءِ حملہاں شہمات کنے
 میر ظفر خان ءِ کسہاں ابیات ۳ کنے
 پر عوز ہوتیں اُمر ءِ سوگات کنے
 اُو کپوت بل تو نالگاں جلدی بند کمر
 قاصدی طورے بیا منی پیغاماں بہ بر
 تنزگ ۴ ءِ شہر ءِ گوں فتح محمد ءِ شجر
 آءِ تمام اُستاہیں بلوچانی تاج ءِ سر ۵

۱۔ کوکار۔ پریات۔ زاری۔ ۲۔ پرماہگ۔ رُماہگ۔ ۳۔ یات۔ گیر آرگ۔

۴۔ یک جا گہی ءِ نام انت۔ ۵۔ کماش۔ سروک۔ واجہ۔ سردار۔

نامہ اے زریں گوں من ء پر تو نامور ۲۔
 پر ظفر نقشیں نکتہ بی زیر ء زبر
 مان اِنْتے چند گلہ ء پُر رنجیں جبر
 مطلب منی چار حر پنت سرء رندانِ مختصر ۳۔
 بیابزورے (بو) گوں گوات جتیں آ ہو ہاں بہ چر
 صحبت گوں انساناں کنے یک دست ء بہ تر
 گاہے مہ بو انسان، گاہے وکشی ۴۔ ہاں مہ پر
 چند نین دارے بہ بو، مہ بُو لٹے سوچگی
 رند گے ۵۔ مہ بُو گوں کسے بنجا ہاں ۶۔ ریچگی
 یا چند سگی ۷۔ دُ مے ء پر شنگیں بندے کوچگی
 چند نے بو ماں بکچہ ء سلاں پیچگی
 من پر وتی مَنہ میر ترا الماسے کتہ
 میتگ ء ٹہل ملگ ء شانداریں بُت ء

۱۔ کاگد۔ چھٹی۔ گلہ۔ ۲۔ نامدار۔ مزین نام۔ ۳۔ گوٹڈ۔ کم۔ ۴۔ نابار۔
 ۵۔ لپی۔ مچ کتگیں دار یا پیش۔ ۶۔ پس یا گوکانی بند جاہ۔ ۷۔ کچک۔ میتگ۔

من ترا سنولی ساہگے زانتہ پر وت ء
 چوش نہ زانتگ دل تئی جہبند ء شتہ
 چو پیشی نامرداں تو پولنگے چتہ
 میر ظفر خان میری ء شیری میھنے متہ ا
 من تواریخاں بلکن تئی گوشاں اُشکتہ
 ما تمام اُستاہاں ترا مردے لیکتہ
 نئے من ء تو پہ قیمتے گرانیں موکتہ ۲
 گل میھ اومیت ء من تئی میڈ ء ٹوکتہ
 ہشت دہ سالان ترا بلوچی اُن سیکتہ ۳
 تئی بلوچی ء چادر اوں کہنیں نوک کتہ
 میر ظفر خانی کسہے یات اتکہ من ء
 باگچہیں کچھ ء نئے دگہ شہر ء بندن ء
 حق بلوچانی ماں تئی داریں گردن ء
 تو من ء پر مائے بہ گوش نیست کس ء گناہ
 سانڈ مزن کونڈیں لیڑہ ء دات انت ماں بُن ء
 میری پُر ات چہ کرگز ء حاتونیں جن ء
 مہلب ء مسک ء چوہ ء گد گچیں دُن ء

کُنہاں ترینتگ ہوز ہوتیں اومر ء
 لیڑ تہرزین ء پڑ ایتا چہ سانڈانی سر ء
 گوشت سامان ۲ ء ہوت ء پہ کچی لشکر ء
 ہماکہ سلامتین بنیت منی پلین پتر ء
 ناملامتاں حق انت کہ پڑ دوچ ۳ کنت گور ء
 سر مُشانیت ء چوڈ ۴ مچنڈینی چج بر ء
 بے گم ء بی تیگ ء گوں پلین اسپر ء
 دہ ات طلا تاں سنت اش حق ء من گور ء
 من بہوا ۵ ء جیدو جاگہ گت ہوتیں مردور ء
 اکہی چات ۶ ء نئے کہ پڑیں چہ حاک ء پُر ء
 اومر ء میر حاجی نہ انت زحمانی جنوک
 ملا عثمان کنہاں ۷ ملانی مردوک
 پیری ماں نو کہن ۸ ء ندات آپداراں ۹ شروک
 گوں ہزار مرد ء اتلگ ات رحیم بکش کنوک

۱- سریت - کپیت - کپگ - ۲- کچج ء نزیک ء یک ڈنے ء نام انت - ۳- زالبولی جاگ -
 جنینی پشک - ۴- بروت - ۵- ایرانی بلوچستان ء یک جاگہ ء نام انت - ۶- یک جاگہ ء نام
 انت - ۷- سکی - ڈکٹ - سکین ساعت - ۸- یک جاگہ ء نام انت - ۹- زحم - سگار

بیابلیں پٹک مُرگ مزن ہوشیں

بیابلیں پٹک مُرگ مزن ہوشیں
 اچ تمام مُرگاں اگل تئی گیشیں
 تئی طاقت ء زور ء شیراں اندیشیں اے
 سک نہ بنت گوں تو پیل کلات پر ویشیں
 ما ء تو بخاہ ۲ ء سنگتاں ویشیں
 بیابلیں من ء گرانیں مُشکلے پیشیں
 بیابلیں من ء سوج دے راہ تئی ایشیں
 چوش کہ تو گوشتہ چونئیں چوشیں
 منی نامہ ء زور پرنگر نیں سُنٹ ء
 بیابلیں برو اود ء گوں تنک لُنٹ ء
 بے اگن تکلیف ۳ سے ء چارمنٹ ء
 زحمتاں برداشت کن وتی کُنٹ ۴ ء
 نامہ ء پیش کن در زمانی ء

۱- تُرس۔ خوف۔ ۲- شروعات۔ اچ بندات ء، ازل ء۔ ۳- ڈک۔ جنجال۔ سکی۔ ۴- جون، چکٹ

منی پیگاماں گوں سر زبانی ء
 آ حقیقتیں یار جانی ء
 نوکر ء پیریں ء زمانی اے ء
 تئی مُشکراں گوں انت ہم کمائی ء
 شاگرن اچ تئی مہربانی ء
 بہ گوش اے پیم آء زباد موش ء
 گلہاں گوازیں کیگد ء گوش ء
 چوکہ تو پچ کس ء نہ کت پیش ء
 من یک حالے اشکتگ چوش ء
 تووتی باگ ء مرچکے کشتہ
 پہ تج ء تاک ء چہ رجا۲ گشتہ
 تو چمے مرچ ء کوسگاں ۳ چشتہ
 شیرکئی تئی نک ء بن ء نشتہ

سر تئی اچ بلوچی وعدہاں پُرشته
 رسم بلوچی دور داتگ انت پُشت ء
 رسم وتی پس ء پیرک ء اشته
 من وتی دل چہ بانگ ء شُشته
 من کوڑویں دنیا ء دو روچی ء
 گر کسے مہ بیت معلوم حال ء پُچی ء
 نسل بہ بی پاکیں حاک ء کچی ء
 اچ تنا پنجاب ء کراچی ء
 مہ زانت اگن کسے جوٹا ء پُچی ء
 وعدہ ء اکراں بلوچی ء
 مردم تئی اومیت ء بہ کنت چی ء
 لائق نئیں ما ء تو پہ گُلاشی ۲ ء
 پہ لنک ء ناخن دیم خراشی ۳ ء

ٹک ء جنگ ء ء دپ کراشی اے ء
 تو بہ کن عادت وعدہ پُروشی ء
 من کنیں عادت شیئر تراشی ء
 (من ء) وعدہ انت نوکیں شیئر سازیں
 شاعرانی گوشان اش بگوازیں
 اود ء کہ قومی مرد انت بازیں
 قوم بلوچانی انت سرفرازیں
 تئی کسہاں دیواناں ترازیں ۲۔
 مہری بچانی بہ بنت بے لہازیں ۳۔
 تو اگن باز بیائے اچے کاراں
 زور وتی پیشی راہ ء رپتاراں
 دائم ء دارے قول ء اکراں
 من تئی لبز ء وعدہاں چاراں
 گڈ ترا ہر دو دیدگاں داراں
 دوست بے مارا اچ دگہ یاراں
 راستا تریں شیئر ء گپتاراں
 ترا تعریف کناں شہر ء بازاراں

۱۔ دپ جنگ۔ ۲۔ گوٹگ، بیان کنگ۔ ۳۔ بے پرواہ۔ بے منیار، بے خاطر بزاں مست۔

زی از قدرت و پروردگار

زی از قدرت و پروردگار
 سجیت انتا بادشاهی کردگار
 ز جن و انس تا ہزده ہزار
 ثریا تا سمک ۴ ارض و سما را
 ز مشرق و مغرب از یمین و یسار
 سر اوں قربان محمد مصطفیٰ ﷺ را
 یقین و ستک دل گوں چار یار
 ز بعد احمد حتی برقرار
 مناجات کنای پس گوں الہ
 خالق بہ ہر مشکل بہ تو آرام پناہ
 اُمیت واراں دُعا و مُستجاہ
 بہ کن مقبول ۹ دُعا و پُر گناہ
 بدے یاری بہ آں نیکو شجاع ۱۰

۱۔ براہگ۔ زیب دسیگ۔ ۲۔ بنیادم۔ انسان۔ ۳۔ ۴۔ استارانی نام انت۔ ۵۔ زمین
 ۶۔ چپ و راست۔ ۷۔ دعاء پریات۔ زاری۔ ۸۔ ۹۔ قبول کنگ۔ پیلو یا پورا کنگ۔
 ۱۰۔ دلیر۔ بہادر۔

پہ حق صورت یاسین ء طہ ء
 چو افلاک ء عدواں اے چرخ گردیں
 بہ سد کینہ دل اش پڑ درد انت
 قلوب ۲۔ بہ کعبہ اش از آہ زرد انت
 بہ حکومت بر کرار باتیں منی خان
 سخی محمود خان حاتم ء ثانی ۳۔
 پہ زیب یوسف ء نسل بلند شان
 الہا رحمتاں بادے بر افشان ۴۔
 کہ باتیں نون ء صاد بادے درخشان
 شجاع ء کرتگ ات میر ء منور ۵۔
 خدا ء داتگ ات بخت ء سکندر
 بہ تخت ء خسرواں نشنگ برابر
 گور ء رخشیت ۶۔ عباد تاج بر سر

۱۔ دشمن۔ بدواہ۔ ۲۔ دل۔ ۳۔ مٹ۔ درور۔ ۴۔ دزنزگ، ایردنیگ۔ ۵۔ روژنا۔ تڑپوک۔
 ۶۔ تڑپگ۔ جلو دنیگ۔

حدازانت کہ ملک پرزیب ء نشان انت
 امیری مجلسے چوں زرفشان انت
 اچ ہزار شہزادگ ء توک ء نشان انت
 فلاطون اے جمہر ء اگل ء ہُشان انت
 بہ تخت ء تاکہ نشنگ شاہ بہرام
 چہار کُنج ء ولایت گشتہ آرام
 نفیراں بانگ ء صلوات انت دوہنگام
 پریٹ ء گاٹ، ہلٹ ۲۔ انت سہب تاشام
 نفیسی اطلس پوش ایت پہ اندام
 منابس ۳۔ باسمور ۴۔ سنجاہ ۵۔ ء اقسام
 ہزاری بنگ تازی سہب ء شام
 سوالیاں بے بکشی نکو نام
 نہ بوتگ ہندو ء باز شپ ء شام

ملوک ء برکت ء سیٹھ بوتگ انت رام اے
 جناب ء عادت انت سیل ملگزار ء
 تماشا ء شکار گنجیں دیار ء
 سرء سایچہ ۲۔ انت نود کندھار ء
 زر ء نمسی ء ویشیں کوش سحر ء
 ہماہیں ۳۔ ء کہ حکم کنت جہاں جل
 بگر انت پر نگارے شادی طبل
 نقیب بوج انت مزار گزانر ء چہ نوک ۴۔ ء
 گلاب شودے کنت بانزی گروک ء
 عروسی سنبہینت ہزہ کنوک ء
 گور ء بند انت تلاکاریں جنوک ۶۔ ء
 برابر ہم رد ء گور بند ء توک ء
 یا چکن کاریں کپیل ۷۔ پوشیں تچوک ء

۱۔ مالدار۔ ہستومند۔ ۲۔ سائیل۔ ۳۔ وہد۔ دمان۔ ساعت۔ ۴۔ بند۔ کدیم جاگہہ
 ۵۔ تراس کنوک۔ ۶۔ یک سہتےء نام انت۔ ۷۔ پدے۔ گد۔

تلائیں سنج ء زیناں گروہ بروک ء
 گڈاے ء بھنگل چڑائین انت گنوک ء
 (کہ) بہ میدان ء بدنت شہم چوگروک ء
 گلام سببہین ایت دُلدل ء را
 ہماکہ شاطر ۲۔ کُتگ چو نر مزار ء
 نیت گوں یکے ء گیر از چہار ء
 پہ مرادے کپتگ اش مل ء مہار ء
 سر ء رند انت مال ء باد ۴۔ و نار ء
 کپ انت حقی ایں نال پہ ڈگار ء
 جہاں تھامور کُتگ دَنز ء گُبار ء
 از حضور ء محرم ء کابنت شباب ء
 بزور انت مزلانی شہہ شباب ء
 بہ دنت کھڈن ۵۔ ء گردوں رکاب ء

۱۔ اسپ ء اولاک ء کدیم۔ ۲۔ چالاک۔ ہشار۔ زانتکار۔ ۳۔ مست ء مَراہ۔ ۴۔ آس ء گوات۔
 ۵۔ پوست ء بند کہ اسپ پازگ اولاک ء گردن ء بیت۔

من نگاریں پنجر اے ۽ دیما وکاب ۽
 گہیں ارکان ۽ عزیزیں ۲۔ کامیاب ۽
 بہشتی حلواں ۳۔ پوش انت جناب ۽
 درکشی چو مثال آفتاب ۴۔ ۽
 پلک نازیں پہ تصویر کتاب ۽
 حد زانت شاہ ۽ رنگیں پہ لالچ ۵۔ ۽
 گوں دونیشیں حنجر ۽ بلیں ۽ تاج ۽
 کش ۽ پل بستنیں کاٹار ۽ کارچ ۽
 بکشی دژمنانی تاب ۽ پیچ ۽
 بہ میان ۽ قید کنت خان ذوالفقار ۽
 کپانی ۶۔ جوہر ۽ آپ ماں سگار ۽
 رہانی گینگریں زہر بے شمار ۽
 ہدینکہ من حرپاں شاینت قہار ۽

بدان ء کپ کنت مثل ء خیارا ء
 بہ زوری گرگی ء بندی کتار ء
 مثال ء رستم ۲ ء اسفند یار ۳ ء
 اچود کہ لانچ ۴ کنت شاہ ہلقہانی
 ہمایوں بانز ، بخت آسمانی
 درنیت از ء بلویں ۵ کوٹے کیانی
 مثال ء نادر ۶ ء نوشیروانی ۷
 سکندر ۸ زیب ء خورشید ۹ جوانی
 دریت شاہ پال ۱۰ شاہ تصویر حیدر ۱۱
 عروسی سنج ء سرکاریں تگاور
 تلا انت توک ء تانیت ، رکاب زر
 چراگیں مہپیل ء نند ایت دلاور
 پناہ ء پشت غوث انت قلندر

۱- بادرنگ- ۲- ۳- بادشاہانی نام انت- ۴- چن و بند- ربادگ بونگ- ۵- مزین-
 ٹوپیں- ۶- ۷- ۸- ۹- بادشاہانی نام انت- ۱۰- بادشاہانی لاپ دیوک بزاں مزین بادشاہ-
 ۱۱- حیدرء درور- مٹ- بدل- ثانی-

وکاب ء مندره ء پنچگ مزاری
 ہدینکہ خمینزاہ کنت بانزیر شکاری
 پہ پلگور ۲۔ ء جہاں ء تنگ کاری
 گہیں مرد ء تلین بورا زد یاراں
 گوشتے اسکندریں خان گوں سواراں
 نہیبیاں ۳۔ تنگ کاراں چیل ء ڈوراں
 دینت پلگور پہ پیناریں ڈگاراں
 کپانی ماہلیں گور از کتاراں
 نہ مان انت کبری شد ۴۔ از حاراں
 ہدینکہ حان بہ کنت حاصل مراداراں
 بہ کنت موکل گیاہیں سیم ء زیداں ۵۔
 مراد ء منگہے تریت سلطان شامی
 پہ استقبال ء شاہ کابنت نظامی

۱۔ تراس کنگ۔ ۲۔ اسپ ء تگ ء تاج۔ ۳۔ ہکل۔ بھیم دنیگ۔ ۴۔ اسپت چکیں سبز۔
 ۵۔ ہواداریں جاگہ۔ ملگزار۔ ۶۔ دیم ء درآنیگ۔ پہ وش آتکی دیم ء آنیگ۔ (T o)

(Receive

رسالہ پلٹن ءِ عسکر تمامی
 پہ پرچیٹی اے گر انت خان ءِ سلامی
 بہ تحت فیانوس نند ایت مزن مر
 گوشے کہ خسرو انت ۲۔ یا کہ سکندر ۳۔
 مثال ءِ خرم ۴۔ ، خورشید ۵۔ ءِ خاور ۶۔
 خداوند ءِ بہ کنت بخت ءِ بلند تر
 بلند بخت ءِ مدام مطبخ ۷۔ تیار انت
 دو سد مرد ءِ ہزار ءِ نان قرار انت
 خدا زانت محمود خان پُل انت جہان ءِ
 گل از گچی ابن انت محراب خان ءِ
 پناہ ءِ سد او میت گل قوم دان ءِ
 بہ بیت ہر کس سوالی زرفشان ءِ
 اُ میت بے قیمت انت ، گوہر لسان ءِ
 ماں اے دہر ءِ نہ بیت مٹ زر زوال ءِ
 خدا ءِ داتگ اقبال گوں کمال ءِ

۱۔ پوجی سلام۔ (Presently)۔ ۲۔ ۳۔ ۴۔ ۵۔ ۶۔ بادشاہانی نام انت۔ ۷۔ کن درجا گہ۔
 ۸۔ سخی۔ زر زوال۔ دست پیچ۔ ۹۔ شکر گپتار۔ وش حبر۔

بزرگانی دعا گون نونہال اے ء
 ملکی چیدگاں ۲۔ تا حد ء شال ۳۔ ء
 سروان ۴۔ ، جہلووان تا حد نال ۶۔ ء
 بجاری حکم گون نیک ء فعال ء
 شجاعت کامل انت یوسف جمال ء
 نہ کہ من گوشتہ شنیئر پرفخر ء شان ء
 پریشان دروگ نہ بستگ منے زبان ء
 من نہ داتگ زیاد ہیں اوصاف ۷۔ بہ خان ء
 ملک زیادہ تر انت وت اچ بیان ء
 چراگے روژنیں اندر جہان ء
 کسے را شائر ء نام گر پکار انت
 مؤتلف ۸۔ شنیئر بہ نام خاکسار انت
 حسن بن یوسف ء بن گنگرار انت
 حضور ء مخلصیں خدمت گزار انت
 قدیمی نوکریں کاردار انت

۱۔ ورنہ۔ کسان سال۔ نوک بروت۔ ۲۔ ایرانی بلوچستان ء یک جا گئے ء نام انت۔ ۳۔ شال
 کوٹ بزاں کوئٹہ۔ ۴۔ ساراوان۔ ۵۔ جھالاوان۔ ۶۔ خضدار ء نزدیک ء یک جا گئے ایت۔
 ۷۔ صفت۔ توصیف۔ تعریف۔ ۸۔ تالیف دیوک۔ گوشوک۔

اے خطے نہ انت بلکیں عاجزیں پر یاتے

اے خطے نہ انت بلکیں عاجزیں پر یاتے اے
 اے ناکس ء ناچیزیں امیت دار ء داتے
 اے شرپداریں رمضان ء مبارک ء سلامتی
 اے صوم ء تراویح ء فطری ء صدقاتے اے
 آء قادر ء رحمتاں بیت لطف ۳ ء عطادہ تڑنپے
 پہ اے عاجز ء محتاج ء کنت بکشش ء خیراتے
 اے رمضان مبارکیں تو معلومے چہ پیم گوستہ
 یا پہ تنگی ء تکلیفی یا پہ شری ء شائستہ
 نوکر شمشے بزرگانی محتاج انت گریبانی
 تراحق انت اے دعاگو ء ہر وہد بہ بوجست ء
 تو کہ ادا موجودے، منی کل مطلب ء مقصودے ۴
 حق انت کہ من ء پودے ۵ گر عید ء منی دست ء
 رمضان ء خلاصی ء درگیچ انت شپ ء نوک ء

سہب ء ماں عیدگاہ ء بنیت ہر کس چوسا نوک ء
 درتگ کفنیں مُردگ دنیا ء کسے ء دیستہ
 باد اجبیں تکبیراں حسن گوں انت ہما توک ء
 شما سہب ء کہ دپ بوج ات پہ گرمہ اے ء بریانی
 محتاج انت ء چم دار انت حسن انسگے کُروک ۲ ء
 من نوکراں چل پُشتی ، تو حُدا بند قدیمی ء
 حلقہ من ء ہم گوش ء گور ء توک غلامی ء
 من نوکراں چند کس ء نزیک شما ہر سے
 منی چل پُشت ء شما بست چد ء آدیم کجامی ء؟
 داتگ حسن ء بام ۳ ء جنت دیما کُجام گام ء
 پزشتگ پہ شے نام ء آ محمود انت ء توجامی ء

نودجرٹ بندانت اچ مخراسان ء

کھر دریا ء کابنت گردان ء
 بزر کشنت پہ شاہ ء پرمان ء
 جوشپ ء پوش انت کل آسمان ء
 ایر رچنت تزنپ پہ حکم رحمن ء
 من پٹ ء وڈ ء کوه ء تلان ء
 ڈزست نلکان ء باری ملان ء
 اچ تلاراں آپ بہ زہ کوبی اے
 بُن زہ ۲ ء کہناں بہیننگ انت راہی
 ایر رچان انت پہ کیلگ ء شاہی
 گوں ہمسریں کاڈاں لال ء پگا ہی ۳
 نشہ گوں ہمراہاں دل ء ۴ ساہی
 سیل ء مرچی پہ وہدی جاگاہی
 کدہ ء شکاں دست گر انت داہی
 ہم تپاکی ء کل پہ ہمراہی
 یک کنارے پہ حلوتی ۵ جاہے
 از کپل ۶ کنجیاں گوش کُتگ بام ء

۱۔ کوہ ء آپ رتچ۔ ۲۔ آپ ء چنگ۔ ۳۔ سمبہینگ۔ سینگارگ۔

۴۔ دل ء جیڑگ۔ ۵۔ بلوت۔ تنہائی۔ ۶۔ کبل ء کلیت۔

لال رو انت په سونے حمام ء
 چادرے چو ابرے اے ء سر ء حیمه
 اندریں جاگا ہے نکو نام ء
 په جلوے نادینیت گل اندام ء
 په گلاب شود انت جوزہ ء بام ء
 چتتی ۲۔ آ راستہ ۳۔ کنتت خام ء
 لال ء بُرتہ په ڈیل ء اندام ء
 جلوناک انت چو سبزیں رام ء
 کیگد کپوتی ایر کنتت گام ء
 په شتابی دوست بروت گل ء
 نندی بہ بزم ، گالی ء جُل ء
 زور انت کنیز آئینہ ء په گرانمل ء
 گچہ ۴۔ چینے پیش کپیت پُل ء
 لال ء بہ کنتت آ راستہ دل ۵۔ ء ہل ء
 چو کپوتے شود انت منا ۶۔ بل ء
 ٹیٹلیں آسک بہ کوہ ء سرتل ء
 لال شروکیت ۷۔ چوکھوری مائیگ ء
 تز ایت په کل ء ہر چہار سر یگ ۸۔ ء
 یک گور ء بستگ کیگد ء ماڑی
 مس ہمودا ، بالاد منی ساڑی

۱۔ اسپتیں جمر۔ ۲۔ پکا ہی ء۔ ۳۔ سنبھینگ۔ ۴۔ سرگوپ۔ نقاش۔ ۵۔ دل ء نیل ء۔ په مرادے۔
 ۶۔ کیگد بزاں دوست۔ ۷۔ تر پیت۔ ۸۔ سُروگ۔ گنج۔ کش۔

ایوک ء تہنا نشتگ ات نیاڑی ۱۔
 گوں من ء بھنگاں پیتگ ات واڑی ۲۔
 شکر ء شیر ء کرتگ ات جاڑی ۳۔
 نوش ات انت جوان ء پہ لڑے لاڑی
 من نظر جت پہ روئے جانی ء
 آرتہ ابراں ۴۔ پہ تہاری ء
 شپ دو پاس ء یا سُنت بہ حدائی ء
 ماہ بہ زیر ء روبہ میاںجی ء
 سیاہ مُج ء گپتہ راہ ء بادی ء
 یک ریں مرگ انت پہ کتاری ء
 بیدی لرز انت پہ ہم کناری ء
 خان ء موتی گوں قیمتی گنجاں
 بے تجیں ۵۔ زوم انت کہ سر اش کجاں
 بے گناہ کید انت مس شپی لُنجاں
 کُپلی کشار انت ماں بُن زہے چاہیں

زال ء سہیل کج بہ کجے روژناہیں
 عاربی کاٹار پہ زہے ماہیں
 وت حُدا بستگ تاج جلواہیں
 لال ء یاقوت بہ دُرج زیباہیں
 تہمت چینی، کُپیل حراسانی
 بستگ انت ہر دو مہر ء آسانی
 پر تخیل اے ء ات انت باغ بوستانی
 جلو ناک انت ، پُل انت گلستانی
 رنگہا رنگ ٹھہرہ دوستانی
 اختیار اش پہ دست باگیانی ۲۔
 پیش ء دروازہ میوہ رمانی ۳۔
 اربعہ شاخ گر مچہ ۴۔ انتہینی
 زیب ناک انت بہ جاگہ پنہانی ۵۔

۱۔ پکر۔ خیال۔ گمان۔ ۲۔ باگیان۔ مالی۔ ۳۔ عربی لفظ انار۔ ۴۔ گودان۔ گنو۔ ۵۔ اندریں۔

گل قلم پہ حساب عشر یعنی
 در کفش بوت رنگہا خونی
 چو بان دژنگ انت مرگ سلیمانی
 برسر اش بستہ تاج زرینی
 میان اش انداختہ میہ رنگینی
 من پسیل ء انت نوکر سلطانی
 المدام ۱ ء پہ جاک ۲ الہانی
 خوبی بنایا ۳ این سایگ مکرانی
 یوسف از مصر شد براں چاہے ۴
 از مشرق آمد بلال بہ ہر راہے
 بہ سر اش بود چادرے سیاہے
 سرتاپا اش گرفتہ ہر جاہے
 واڑہاں ۵ سازت بُت ازاں شاہے

۱۔ مدام۔ دائم۔ ہر وحد۔ ۲۔ توار۔ کوکار۔ ۳۔ اردو لفظ بزاں۔ جوڑ کنتگ۔

۴۔ عاشق لوٹوک۔ ۵۔ واڑہ۔ تراکاں۔ بخار۔

باتن ء دست چہار چار پاہے
 دور ہشش بود کشتی یک آچارے
 کُنچ آچار بر سر اش کردہے
 چاکراں بست انت پہ دلاساہے
 بہ زر ء نیام ء شہم ء روژناہے
 تیگ سجااے کہ دیدہ ام ماہے
 اسم گل جملہ شد بہ خانہائے
 ف ، ء کش تاکد الف ، جاہے
 پنج پانزدہ حساب پہ معناہے
 یک بر نشیند بہ پیش ملاہے
 ابجد ء ورد ء گربہ آنگاہے ۲۔
 اے حسہ بس کن حرف ناہودہ ۳۔
 توگووشے گالاں پہ دل ء دودہ ۵۔ ء
 تاشوی ۴۔ یاد ء گل آسودہ
 اے گم حداوند ء برتو فرمودہ ۶۔

۱۔ دہ واٹگیں زحم۔ ۲۔ اے وڑ۔ اے ڈول۔ ۳۔ بے معنا۔ بے مطلب۔ ۴۔ بہ بیت۔ بہ
 مانیت۔ ۶۔ دیم داتگ۔ دور داتگ۔ ۵۔ دوت، لہڑ۔ سوک۔

بند ات اچ باگیں کندھار نوداں

بند ات اچ باگیں کندھار نوداں
 نوش کن ات آپ چه شکلیں روداں
 بیات مئے ملک ء دلسریں اے زیداں
 وپتگ انت کاڈ گوں سموئیں جوداں
 پر گلاب جاں شود کن ات ایداں
 بُوہاں پہ کستوری ۲۔ معطر کن
 کیگد ء شاریں کلہ ء تر کن
 جود ء چه پہنات ء کش ء در کن
 بوسہ ۳۔ بدے ماہ ء ڈرو باڑی ء
 کونشیں سرباسک ء نقشیں باہی ۴۔ ء
 بازے پہ دیدار ء تباہی ء
 نوداں وتی تشریف ء کن ات زیادہ
 ہر سبادت گوں کپیل ء باد ء

۱۔ وشیں، جلوناکیں۔ زیبائیں۔ ۲۔ یک وڑبوتے۔ ۳۔ پارسی ء ہندی لیزے (دُرُوت)

سَرَو ۽ آسائے ۽ کد ۽ بالاد ۽
 شیشتمیں کٹ ۽ گرد ۽ پہناد ۽
 پاد کن ات واب ۽ سَرَو شمشاد ۽
 وژدلیں بانگوائے بہ شنز ات ۽
 مہلب تر بات انت شہپری ذات ۽
 نود کج ۽ سیاہیں مہپراں مین ایت
 کوش گل ۽ سرزلیپاں بہ چنڈین ایت
 لگ انت انارکاں، ڈک ورائنت دُراں
 برپیں چُنی ۽ دامن ۽ کراں
 کُنلانی آپ داتگیں سہراں
 شنگ بہ بنت بو ماں ہمدیں گُلاں
 ہمیریں کاڈ زان انت جانی ۽!
 زکیں نوک گواپ انت، بوانت حانی ۽!!
 لال پدا پیگامے بہ کن زوتی
 پر کہیب نیمونے بہ کن جودی
 پر زباد ریزیں مہپراں شودی
 واری دل ۽ مہ صورت خیالاتے

کنت منی بالاد ء ملاقا تے اے
 محرے شوئی لوٹیت وش آتے
 حلوت ء جاگہ ء مکاماتے ۲
 سے ۳ کله دست ء رشتہ تے داتے
 کشیت من دیم ء خط ۲ ء آیاتے
 عکس اش کت انسان چو پری ذاتے
 منی بالاد بہ نندی ماں مجلسے شاہی
 بیت انت پہ نیمونے کج ء داہی
 چوش گوشیت صاحب کل ء روژناہی
 (منی) گورگیں چار کل انت تئی دراہی

۱- ہندی لہزے۔ دُچار کپک۔ اوار بیتنگ۔ ۲- ہندی لہزے۔ ہند۔ جاگہ۔ ۳- سگار۔

کيگد ء بانوری سر ء گواپ انت
 ڈیل ء بالاد ء کد ء الکاپا انت
 چو ترا گوشتہ ماہ ء دہ چار ۲ ء
 ہچ مہ اندیش بیا منی یار ۳ ء
 جوداوس شیر بھیمیں رمب ۴ ء الگار ء
 پت منی پیریں ء پتہ بیمار ء
 نوں کئے انت پرتو کنت منع ۵ ء مارا؟
 توار کناں کار داریں نقیب ء را
 شانہ بہ کن مل ء چُست ء الگار ۶ ء
 بیار ات اشتاپی زین ء رہوار ء
 بنداں وتی لانک ء پہ حکم جبار ء

۱- شیر، ڈولدار، جلوناک - ۲- چار دہی ماہ - ۳- کُنڈ - نیگ - گوترے - ۴- لنتیب ء گوازی -
 ۵- ہندی لبزے بزاں جلگ - دارگ - ۶- زوت - چکٹ

گوں ڈال ء سیف اے ، کارچ ء کاٹار ء
 گرگاں پنچ تیر کنت جگر پارہ
 ماں زباں گور ، ماں مچاں آہو
 ماں گرو گٹاں پروشنگ انت ہر بار
 پر گواہ معلوم انت تمام یار
 گروہ ء مل ء چاکر کار انت
 پنجر ۲ ء دیم ء محکم ء دار انت
 ہمراہ منی ہمدردیں شش ء چار انت
 پر مُراد شاہی مرکباں سوار انت
 ننداں بہ زین ء مثل ء بہرام ء
 پہ نیت دیدار ء گل اندام ء
 پانزھاں ۳ شور زرتگ سُبک گام ء
 مُوتک شانی گوں گردن ء ڈال ء

گج ۽ ماں پیلی سینگ ۽ تالاں
 جھل پہ سرگونڈ ۽ ہکھیں اے نالاں
 پر نہیباں ۲ ۽ ہز گتگ مل ۽
 شاگ کنت مثل ۽ گوات جتیں ٹل ۽
 کشی نر آسکی سر پنجگاں کل ۽
 پریشتی چوہر ۽ ماں شپ ۽ نیل ۽
 گوں ہمبلاں تیل گپتگ من وڈیل ۽
 کیگد ۽ گل ۽ گوستگ تاجیل ۳ ۽
 فاصلہ اوشتاگ چل میل ۽
 من ۴ ۽ دورداں جھل پیتگ پہ سد حیلہ
 اچ وتی کیپاں ہوش کت چومست ۽
 کڈن اں گپتگ مل ۽ یک دست ۽
 آورتہ لال ۽ مٹہ ۽ بستہ

چیمہ ء گؤستہ سر منی میری
 کلھے شاریں بستہ نوک سُوری
 چوہو ء مسک ء ہتر ء انبیری
 واین ماں کٹ ء گل نجات حوری
 لال گؤشے ابنے بُو کنت ہیری
 منی ملگی بالاد ء جنگ آہے
 سرو آسے یاروئے اے افزاہے
 بندھ ذاتیت ء حوری جلواہے
 من کج ء برپیں چُنی لیٹینگ
 من نظر خائیں پُختہ چیٹینگ ۲۔
 اے چہ قدرتے رب ء جوڑینگ؟
 کُت من ء شاہیں قادر ء پرمان
 ماں دل ء ناہودہ ۳۔ مہ ور ارمان

۱۔ ہندی لہزے بزاں ارواہ ء سارت کنوک، آرام دیوک۔ ۲۔ شانک دینگ۔ ہورت
 چارگ۔ ۳۔ بے پاندگ۔ بے ستوب۔

ایش انت تئی پیاریں دل ۽ درمان
 دست جنگ مہرنگ ۽ گور ۽ درمان اے
 مُشتگیں دیم ۽ کدہیں چمان
 کثیت مصورات پہ سُبک جان ۽
 تاب دنت گوبزی بارگیں میان ۽
 من از گل ۽ سد گنجیں گلستان ۽
 بادہ مے نوشیدھ چو مستانہ
 اچ رُخ ۽ لال ۽ جائیں پستان ۽
 دیدگاں واز ۲۔ کنت لال خماریناں
 شہم دنت بادگیر ۽ تہارین ۽
 گند ایت منی ڈیل ۽ سرمچاریں ۽
 شچک کنت دست ۽ زرنکاریں ۽
 پر منی سانڈی گردن ۽ شپتنگ

من شکر بوسی مہلب ء گپتگ
 تاکہ سے پاس ء شپ نہ شت مُپت ء
 چاڑمی پاس ء گرتگ مل ء
 ہمبلاں نڑیک کت کج ء کل ء
 چو من ء گوشتگ آسمی پل ء
 تو برو واپس پر توکل اللہ
 (کہ) دوشیگیں لئیب ء کیدنی پراہاں
 تلمل ء تاک اول اے سستہ تاتاہاں ۲
 مہرگاں مہرنگیں کج ء ماہاں
 من وتی سوری مہلباں ساہاں
 قول نت تی دیدار ء وت کاہاں
 اودء کہ ماہ ء گلشنیں کٹ انت
 آئے کہ تعریف ء نزانہ جٹ انت
 پر منی اوصافاں گرو گٹ انت
 جنتی حوراں یکے ء مٹ انت